

Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирлиги

**5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)
бакалаврият таълим йўналишининг малака талаблари**

Тошкент

СЎЗ БОШИ

1. ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги Фан ва тиббий таълим Бош бошқармаси;
- Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги Республика тиббий таълимни ривожлантириш маркази;
- Тошкент фармацевтика институти.

2. ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш вазирлигининг 2018 йил «2» окт.ябр даги 564 - сонли буйруғи.

3. КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

4. ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги.

Мазкур стандарт Ўзбекистон Республикаси ҳудудида расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги билан келишилиб Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бет
1.	5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) бакалавриат таълим йўналишининг умумий таснифи	4
1.1.	Қўлланиш соҳаси	4
1.2.	5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи.....	5
2.	5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.1.	Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар	6
2.2.	5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари	6
3.	5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	8
3.1.	Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар	8
3.2.	5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми	9

1. 5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) бакалаврият таълим йўналишининг умумий таснифи

5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи олий таълимнинг ўқув режа ва фан дастури асосида амалга оширилади, унинг назарий ва амалий машғулотларини тўлиқ ўзлаштирган, икуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга «бакалавр» малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий хужжат(лар) берялади.

Ўқув режа ва фан дастурининг меъёрий муддати ва мос малака(даража)си 1-жадвалда келтирилган.

1-жадвал

Ўқув режа ва фан дастурининг муддати ва битирувчиларнинг малака(даража)си

Ўқув режа ва фан дастурининг номи	Малака (даража)	Ўқув режа ва фан дастурини ўзлаштиришнинг меъёрий муддати
Бакалавриятнинг ўқув режа ва фан дастури	Бакалавр	5 йил

1.1. Қўлланиш соҳаси

1.1.1. Олий таълимнинг ушбу малака талаби **5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши))** таълим йўналиши бўйича олий маълумотли бакалаврлар тайёрлаш ўқув режа ва фан дастурларининг ўзлаштирилишини амалга оширишда Ўзбекистон Республикаси ҳудудидаги барча олий таълим муассасалари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Олий таълим муассасаси мазкур бакалаврият таълим йўналиши бўйича кадрлар тайёрлаш ваколатига эга бўлганда малака талаб асосида ўқув режа ва фан дастурларини амалга ошириш ҳуқуқига эга деб ҳисобланади.

1.1.3. Малака талабнинг асосий фойдаланувчилари:

– мазкур таълим йўналиш бўйича фан, техника ва ижтимоий соҳа ютуқларини ҳисобга олган ҳолда ўқув режа ва фан дастурларини сифатли ишлаб чиқиш, самарали амалга ошириш ва янгилаш учун масъул олий таълим муассасаларининг профессор - ўқитувчилари;

– таълим йўналишининг ўқув режа ва фан дастурларини ўзлаштириш бўйича ўқув-тарбия фаолиятини самарали амалга оширувчи барча ходимлари ва талабалари;

– ўз ваколат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим муассасаларининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирлари);

– битирувчиларнинг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация ва имтиҳон комиссиялари; битирув малакавий иш ҳимояси комиссияси;

– олий таълим муассасасини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

– олий таълим тизимини аккредитация ва сифатини назорат қилувчи ваколатли Давлат органлари;

– таълим йўналишини ихтиёрий танлаш ҳуқуқига эга бўлган абитуриентлар ва бошқа манфаатдорлар.

1.2. 5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи

1.2.1. 5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) таълим йўналиши фан, соғлиқни сақлаш ва таълим соҳасидаги йўналиш бўлиб, у ўқув фанлари, воситалари, услублари ҳамда дори воситаларини тайёрлаш, стандартлаштириш, сақлаш, кадоклаш ва беморларга бериш бўйича ишлаб чиқариш, қайта ишлаш, тадқиқ қилишга йўналтирилган воситалар, усуллар мажмуасини педагогик фаолиятда фойдаланишни ўз ичига олади.

1.2.2. 5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари:

таълим жараёнида мос касб-ҳунар коллежларидаги ўқув-тарбия жараёни, дори воситалари, даволаш профилактика муассасалари, турли мулкчилик шаклидаги дорихоналар ишини ташкил қилиш ва юритиш, назорат таҳлил ва токсикологик кимё лабораториялари, фармацевтикага оид илмий-амалий лойиҳалар.

5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолияти куйидагиларни қамраб олади:

- ўрта махсус, касб-ҳунар таълим тизимида мутахассислик фанларини ўқитиш;
- турли мулкчилик шаклидаги дорихона ва бошқа фармацевтика муассасалари ишини ташкил қилиш;
- дори воситалари сифатини назорат қилиш ва стандартлаш;
- дори турлари технологиясини такомиллаштириш;
- касбий таълим педагогикаси ва таъхис технологиясини қўллаш;
- таълимнинг электрон воситаларидан фойдаланиш.

1.2.3. 5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари

- илмий-тадқиқот;
- ишлаб чиқариш;
- ташкилий-бошқарув;
- ўрта махсус, касб-ҳунар таълим муассасаларида педагогик фаолият;
- фойдаланиш ва сервис ҳизматини кўрсатиш;
- педагогик (умуми ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими тизимида).

Таълим йўналиши бўйича тайёрланган бакалаврлар касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. Таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий мослашув имкониятлари

Бакалавр фан ва соғлиқни сақлаш соҳаларига тегишли фармацевтика фаолиятига мослашиши мумкин.

1.2.5. Таълимни давом эттириш имкониятлари

5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) таълим йўналиши бўйича бакалавр касбий тайёргарликдан кейин

5A111001 – Касб таълими (мутахассисликлар бўйича) магистратура мутахассислиги бўйича икки йилдан кам бўлмаган муддатда ўқишни давом эттириши мумкин.

Шунингдек, ўрнатилган тартибда мустақил изланувчи сифатида илмий-тадқиқот олиб бориши мумкин.

2. 5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар

2.1.Бакалаврларнинг тайёргарлик даражасига қўйиладиган умумий талаблар:

- дунёқараш билан боғлиқ тизимли билимларга эга бўлиши; гуманитар ва табиий илмий фанлар асосларини, ижтимоий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиши;
- Ватан тарихини билиши, маънавий миллий ва умуминсоний қадриятлар масалалари юзасидан ўз фикрини баён қила олиши ва илмий асослай билиши, Ўзбекистонни ривожлантириш стратегиясига асосланган фаол ҳаётий нуқтаи назарга эга бўлиши; жорий давлат сиёсатининг ва фуқаролик жамиятининг долзарб масалаларини билиши;
- табиат ва жамиятда кечаётган жараён ва ходисалар ҳақида яхлит тасаввурга эга бўлиши, табиат ва жамият ривожланиши ҳақидаги билимларни эгаллаши ҳамда улардан замонавий илмий асосларда ҳаётда ва ўз касб фаолиятида фойдалана билиши;
- инсоннинг бошқа инсонга, жамиятга ва атроф муҳитга муносабатини белгиловчи ҳуқуқий ҳамда маънавий мезонларни билиши, касб фаолиятида уларни ҳисобга ола билиши;
- ахборот йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, ўз касб фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиши;
- тегишли бакалаврият йўналиши бўйича рақобатбардош умумкасбий тайёргарликка эга бўлиши;
- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиши;
- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида илмий тасаввур ҳамда эътиқодга, ўзини жисмоний чиниқтириш укув ва кўникмаларига эга бўлиши лозим.

Бакалавр:

- таълим йўналиши бўйича олий маълумотли шахслар эгаллаши лозим бўлган лавозимларда мустақил ишлашга;
- тегишли бакалаврият йўналиши доирасида танланган мутахассислик бўйича магистратурада олий таълимни давом эттиришга;
- кадрларни қайта тайёрлаш ва малака ошириш тизимида қўшимча касб таълими олиш учун тайёрланадилар.

2.2. 5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолиятларига қўйиладиган малака талаблари

Илмий - тадқиқот фаолиятида:

- дори воситалари технологияси, стандартлаштириш ва сертификатлашга оид илмий текширишлар бўйича намунавий усулларда илмий-амалий тадқиқотлар ўтказиш;
- республика ва ҳорижда чоп этилган фармацевтикага оид илмий-техник ахборотларнинг илмий манбаларини ўрганиш; илмий-тадқиқот ишларини бажаришда бевосита иштирок этиш;
- мавзу (топширик) бўйича илмий-техникавий маълумотларни йиғиш, ишлов бериш, таҳлил қилиш ва олинган маълумотларни тизимлаштиришда иштирок этиш;
- илмий-тадқиқот натижаларини ва ишланмаларни амалиётга тадбиқ этишда қатнашиш;
- интернет тармогида соҳага тегишли энг янги илмий, технологик ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналтирилган ҳолда қидириш ва топиш;

• илмий-тадқиқот ишларини бажаришда бевосита иштирок этиш *қобилиятига эга бўлиши керак.*

Ишлаб чиқариш фаолиятида:

- турли дори турларини тайёрлаш жараёнини ва моддий техник таъминотини ташкил қилиш;
- намунавий технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш;
- дорихоналарда ассистент, технолог, назоратчи бўлиб ишлаш;
- илмий ва амалий фаолиятда соҳага мос тизимни ривожлантириш ва улардан фойдаланиш;
- хом ашё, ёрдамчи материаллар ва маҳсулотларнинг сифатини назорат қилиш;
- ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва такомиллаштириш бўйича технологик ечимларни ишлаб чиқиш;
- намунавий технологик жараёнларни қўллаш;
- амалий фаолиятда автоматлаштирилган тизимларнинг инструментал воситалари ва муҳитларини ривожлантириш ва улардан фойдаланиш;
- касбий этика кодексига риоя қилиш *қобилиятларига эга бўлиши керак.*

Ташкилий-бошқарув фаолиятида:

- фармацевтика ташкилотлари ресурсларини самарали бошқарувини ташкил қилиш;
- ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш;
- ишлаб чиқариш жараёни сифатини бошқариш тизимини ишлаб чиқиш ва тадбиқ қилиш;
- ахборот технологиялар тизимини яратиш ва уларнинг эксплуатацияси билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;
- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;
- касбга оид муаммолар ечимларини амалиётга татбиқ этиш;
- ишлаб чиқариш жараёнида сифатни бошқариш;
- ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;
- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорларини қабул қилиш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишларнинг натижаларини баҳолаш;
- ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳит муҳофазаси, ёнгин, техника ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мослигини мониторинг қилиш *қобилиятларига эга бўлиши керак.*

Фойдаланиш ва сервис хизматини кўрсатиш фаолиятида:

- аҳоли ва даволаш – профилактика муассасаларини дори воситалари ва тиббиёт буюмлари билан таъминлашнинг замонавий усулларини ишлаб чиқиш, мазкур жараённи зарур ускуналар ва жиҳозлар билан таъминлаш, жараённи такомиллаштириш;
- фармацевтик таъминот жараёнининг математик, ахборот ва имитацион моделларни ишлаб чиқиш ва тадқиқ қилиш *қобилиятларига эга бўлиши лозим.*

Педагогик фаолиятида (умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими тизимида):

– умумий ўрта, ўрта махсус касб-хунар таълим тизимининг таълим муассасаларида тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича фанлардан замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб назарий ҳамда амалий машғулотларни ўтказиш;

- ўқув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига қўмаклашиш, тадқиқотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш;
- ўқитилаётган фанлар бўйича дарс машгулотларини ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик ҳужжатларни шакллантириш, тузиш ва уларни тадбиқ этиш;
- мустақил таълим ва ижодий қидирув натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги методлар, воситалар ва шакллар жабҳаларида ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш қобилиятларига эга бўлиши лозим.

3. 5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инobatга олган ҳолда ишлаб чиқилиши ва талабаларнинг куйидаги мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутиши зарур:

- Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар
- Математик ва табиий-илмий фанлар
- Умумкасбий фанлар
- Ихтисослик фанлари
- Қўшимча фанлар

Касб фаолияти кўникмаларини эгаллаш учун малака амалиётлари ўтилиши назарда тутилиши шарт.

Ўқув режалар мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар танлаган фанларни ҳам ўз ичига олиши шарт.

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўқув фанларига оид бир қанча масалалар ва муаммолар бўйича мустақил билим олиши назарда тутилиши лозим.

Бакалавриат таълим йўналиши ўқув режасига мувофиқ равишда ҳорижий тил ва гуманитар фанлардан 2та якуний давлат аттестацияси, мутахассислик фанлари бўйича 2та якуний давлат аттестацияси ёки мутахассислик бўйича битирув малакавий ишини ҳимоя қилиш билан тугалланиши шарт.

3.1. Ўқув режа фанлари блоклари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар **Гуманитар ва табиий-илмий фанлар блоки:**

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги томонидан тасдиқланадиган олий таълимнинг бакалавриат таълим йўналишлари ўқув режаларидаги гуманитар ва табиий илмий фанлар блокига қўйиладиган умумий талаблар асосида белгиланади.

Шунингдек, умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими билан узвийлик ҳамда узлуксизликни инobatга олган ҳолда билишнинг математик усуллари, математик статистика, физик қонуниятлар, ахборот технологиялари ва жараёнларни математик моделлаштириш тамойиллари, информатика ҳамда ахборот тўплаш, уларни қайта ишлаш ва узатиш усуллари ва жамиятдаги ўрни ва аҳамияти ҳақида олий даражадаги тасаввурларни шакллантириши;

Математик ва табиий-илмий фанлар блоки:

табиий фанларнинг ўзаро фундаментал бирлиги; замонавий табиий ҳодисаларни тадқиқ этиш концепцияси; табиатдан оқилона фойдаланиш ва инсон фаолиятининг

экологик таъминлари; табиатга путур етказмайдиган технологиялар яратиш
истиқболлари ҳақидаги илмий тасаввурларни шакллантириши;

таълим йўналиши учун зарур бўлган фундаментал фанларни чуқур ўрганишнинг

илмий ва назарий асосларини таъминлаши;

физикавий, кимёвий ва биологик жараёнларнинг ўзаро таъсирлашуви, табиий
фанларнинг ўзаро фундаментал бирлиги, тиббиёт соҳасида фундаментал ва клиник
фанларни ўзлаштириш учун анатомия фанининг зарурлиги, физиологиянинг мақсад ва
маърифати ҳақидаги илмий тасаввурларни шакллантириши;

фармацевтик ботаника мазмуни ва унинг тирик табиат билан ўзаро боғлиқлиги;
ўсимлик - физиологик фаол моддаларнинг манбаи; цитология асослари; ўсимлик
туқималари ва уларнинг ўзига хос томонлари; ҳужайраларда кечадиган физиологик
жараёнларга қараб уларнинг тузилиши; юқори ўсимликларнинг вегетатив ва генератив
органлари ва уларнинг функциялари; фармакология курсида ўрганиладиган дори
турларини ўз ичига олувчи ўсимлик гуруҳлари; ўсимликлар таснифи, уларнинг
физиологияси, кўпайиши, тарқалиши; хом ашёни аниқлашда ишлатиладиган
ўсимликларнинг диагностик белгилари; ўсимлик дунёсининг эволюцион ривожланиши
ва эволюция омиллари; флористик география асослари; ўсимлик экологияси; ўсимлик
ресурслари, уларни қўллаш ва муҳофаза қилиш ҳақида билимларни, амалий кўникма ва
ўқувларни шакллантириши;

физиология одам анатомияси асослари билан фанини ўқитишда одам анатомияси,
гистологик ва морфологик маълумотларни аъзо ва тизимларнинг функциялари; аъзо
функциялари унинг тузилиши билан яққол боғлиқлиги; ҳозирги замон физиологик
ангиликларини, айниқса бошқа фанлар (биофизика, биокимё, молекуляр биология,
цитология, генетика, электроника, кибернетика ва бошқалар) билан боғлиқлиги; одам ҳаёт
фаолияти жараёнида физиологик функцияларнинг бошқарилиши ва асосий қонуниятлари
ҳақидаги назарий ҳамда илмий тасаввурларни шакллантириши;

экология ва гигиена фани бўйича ташқи муҳит омилларнинг тирик организмларга
таъсири, уларнинг ташқи муҳит билан ўзаро муносабатларнинг умумий қонуниятлари;
экосистемалар ҳаётини белгиловчи қонуниятлар ва принциплари; гигиенанинг асосий
тушунчалари, қонунлар ва меъёрлари ҳақида билим ҳамда уларни амалиётда тадбиқ этиш
кўникмасини ҳосил қилиши;

лотин тили ва фармацевтик терминологиянинг моҳияти ва аҳамияти; лотин
тилининг фонетика, ҳарф ва товушлар таснифи; дори шакллари, доривор ўсимлик
қисмлари, одам скелети ва ички аъзолари, касаллик номлари, халқ таъбиотида
қўлланиладиган шифобахш ўсимликлар ва меваларнинг лотинча номларига доир
маълумотлар; тиббий атамаларнинг замонавий тиббиёт терминологиясини чуқур
ўрганишнинг илмий ва назарий асосларини таъминлаши лозим.

Умумқасбий фанлар блоки:

математик ва табиий-илмий фанлар билан махсус фанлар ўртасида илмий ва
назарий боғлиқликни таъминлаши;

таълим йўналиши ихтисослик фанларни ўрганиш ва чуқур эгаллаш учун зарур
бўлган фундаментал умумқасбий билимларни, амалий кўникма ва ўқувларни
шакллантириши;

таълим йўналишига мувофиқ касб фаолияти соҳаларида эришилган асосий
ютуқлар, муаммолар ва уларнинг ривожланиш истиқболлари ҳақида тасаввур ҳосил
қилиши;

турли дори турларини тайёрлаш жараёнини ва моддий техник таъминотини ташкил
қилиш;

намунавий технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш;

дори воситалари технологияси, стандартлаштириш ва сертификатлаштириш,
таҳлил қилиш кўникмаларига эга бўлиши;

фармацевтика ташкилотлари ресурсларини самарали бошқарувини ташкил қилиш;

ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш ҳақида тасаввурга эга бўлиши;

ишлаб чиқариш жараёни сифатини бошқариш тизимини ишлаб чиқиш ва тадбиқ қилиш;

аҳоли ва даволаш – профилактика муассасаларини дори воситалари ва тиббиёт буюмлари билан таъминлашнинг замонавий усулларини ишлаб чиқиш, мазкур зарур ускуналар ва жиҳозлар билан таъминлаши лозим;

кимё фанлари билан махсус фанлар ўртасида илмий ва назарий боғлиқликни таъминланиши; кимё фанларининг фармацевтика соҳасида тутган ўрни; замонавий кимёнинг асосий тушунчалари, мақсади ва вазифалари;

ноорганик кимё фани бўйича кимёвий реакцияларнинг энергияси ва йўналиши; кимёвий мувозанат; Ле-Шателье тамойили; кимёвий реакциялар тезлиги; эритмалар; электролитик диссоциация; оксидланиш- қайтарилиш реакциялари; моддалар тузилиши; элементлар даврий системаси; даврий қонун, элементларнинг кимёвий хоссалари; кимёвий бирикмаларнинг тузилиши; кимёвий боғларнинг табиати; комплекс бирикмалар ва уларнинг фармациядаги аҳамияти;

физик ва коллоид кимё фани бўйича кимёвий термодинамика; кимёвий мувозанат; эритмалар термодинамикаси; тақсимланиш коэффициенти ва экстракция назарияси; электрокимё; таҳлилнинг физик-кимё усулларининг (кондуктометрик, потенциометрик, титрлаш, полярография) илмий асослари; кимёвий кинетика; активланиш энергияси; катализ назарияси; ферментатив катализ; сатҳ ходисалари; адсорбция назарияси; ион алмашилиш ва молекуляр адсорбция, хроматография; биофаол моддаларни тозалашнинг адсорбцион усуллари; дисперс системалар физик-кимёси; олиш, тозалаш, оптик, молекуляр кинетик, электрокинетик хоссалар; суспензиялар, эмульсиялар; геллар; юқори молекуляр бирикмалар эритмаларининг физик-кимёвий хоссалари; коллоид системалар турғунлиги ҳақидаги назарий ҳамда илмий билимларни шакллантириши;

аналитик кимё фани бўйича аналитик кимёнинг назарий асослари; электролитлар эритмалари назариясининг баъзи қоидалари, кам эрувчан электролитларнинг чўкма-тўйинган эритма системасидаги гетероген мувозанатга кислота-асосли, оксидланиш-қайтарилиш мувозанатларига, комплекс ҳосил қилиш реакцияларига нисбатан массалар таъсири қонунини қўлланилиши ва уларнинг аналитик кимёдаги роли; аналитик кимёдаги экстракцион усуллар; хроматографик таҳлил усуллари (қоғоз, юпка қатлам, ион алмашилиш, газ, суюқлик хроматографиялари); катионлар, анионлар ва улар аралашмасининг сифат таҳлили; микдорий таҳлил: гравиметрик, нитритометрик ва инструментал (оптик, хроматографик, электрометрик, кинетик) таҳлил усуллари;

органик кимё фани бўйича органик бирикмалар тузилишининг асосий назариялари; стереокимё; s-, p- ва d- координацион боғларнинг ўзига хос томонлари ва энергиялари; органик реакцияларнинг механизмлари гомофункционал органик бирикмалар; алифатик, алициклик, ароматик бирикмаларнинг хоссалари ва уларнинг физик-кимёвий хоссаларининг ўзига хос томонлари; гетерофункционал органик бирикмалар, полигетероциклик органик бирикмалар; оксо-, окси-, феноло- ва аминокислоталар; аминоспиртлар, аминофенол ва биоген ҳосилалар; углеводлар; уларнинг физик-кимёвий хоссалари ва организмдаги физиологик жараёнлардаги роли; гетероциклик бирикмалар; улар тузилишининг ўзига хос томонлари; таутомерия; терпеноидлар; органик бирикмаларнинг реакция қобилияти ва физиологик фаол моддаларни синтез қилиш; органик бирикмаларнинг кимёвий табиати ва уларнинг биологик фаоллиги ўртасидаги боғлиқлик;

касб таълимида педагогика фани бўйича педагогика, психология, касбий психология ва педагогика, таълим технологиялари, касбий таълим методикаси ҳақида билимларни, амалий кўникма ва ўқувларни шакллантириши;

биологик кимё фани бўйича тирик материяни ўрганишнинг асосий усуллари, йўналишлари, соҳаси; оксиллар структураси, функциялари, уларнинг тузилиши,

конформацияси, тозаланиши, аминокислоталарнинг кетма-кетлигини аниқлаш усуллари; полипептид занжирлар конформацияси, структура поғоналари; мураккаб оқсиллар; миоглобин, гемоглобиннинг роли, структураси, функцияси, уларнинг функционал хоссалари; ферментлар ва уларнинг каталитик фаоллиги, фермент-субстрат комплексининг ўзига хослиги; фаол марказларнинг хоссалари; катализ кинетикаси; ингибирлаш; ферментларнинг дорилар таъсир механизмидаги роли; биологик мембраналар, уларнинг хоссалари, тузилиши, функциялари; фосфолипидлар - мембрана липоидларининг асосий синфи, мембрана транспорти; углеводлар метаболизми; гликолиз, гликогенолиз; гликоген фосфоролизи, қон липидлари ва липопротеидлар; стеринлар, метаболизм; генлар ва метаболизм; ДНК - генларнинг материал ташувчиси, оқсилларнинг нуклеотид коди ва структураси, трансляция механизмининг компонентлари; РНК информацияси; генетик код; тўқималарнинг нафас олиши; дорилар алмашинуви, гормонлар, эндокрин безлари ҳақида умумий маълумотлар; индивидуал гормонлар, уларнинг аҳамияти, таъсири, метоболизми; витаминлар ҳақида тасаввур ҳосил қилиши;

токсикологик кимё фанининг назарий асослари, объектлари ва терминологик тизими; замонавий токсикологик кимёнинг қисқача тарихи, вазифалари ва муаммолари; дори моддаларининг сифатини баҳолаш ва назорат қилиш; фармацевтик маҳсулотларни регламентловчи асосий меъёрий ҳужжатлар; дори моддаларининг сифатини баҳолашнинг асосий босқичлари ва усуллари; дори воситаларининг синфлиниши ва фармацевтик субстанцияларнинг олиниш манбалари; дори воситаларининг сифатини баҳолашда қўлланиладиган фармакопёя стандартлари ҳақида билимга эга бўлиши;

патология фанини ўрганишда одам танасида турли жараёнларнинг биокимёвий ва физиологик кечиши, морфологик ўзгаришлар, турли касалликларда ички аъзолардаги ўзгаришларнинг морфофункционал моҳиятлари, патологик жараёнлар ва ижтимоий-экологик омилларнинг аҳамияти, касалликлар ривожланишининг асослари бўйича билим ва қўникмаларни шакллантириши;

клиник фармация фармакокинетика асослари билан фани бўйича беморларни дорилар билан даволаш самарасини ошириш мақсадида, фармакокинетика маълумотларига асосланган ҳолда: дори препаратларини организмга сўрилиши, тарқалиши, оқсиллар билан бирикиши, биотрансформацияси ва уларнинг турли хил экзоген ва эндоген омилларга боғлиқлигини бўлажак клиник фармацевтларга тўғри тушунтира билиш беморларни даволашда шифокорларга ва беморларга тўғри консультация беришини ва рационал фармакотерапия асосларига эга бўлишни таъминлаши;

фармакология фани бўйича касалликларнинг фармакотерапия принциплари ва фармакоамалиёти ҳақида тушунча; умумий рецептура; умумий фармакология; хусусий фармакология; нейротроп воситалар; марказий асаб тизимини рағбатлантирувчи воситалар; ноотроп воситалар; аналептиклар; умумий тонусни оширувчи воситалар; периферик асаб тизимига таъсир қилувчи воситалар; эфферент асаблар соҳасида таъсир қилувчи воситалар; моддалар алмашинуви жараёнига таъсир қилувчи воситалар; гормонал ва антигормонал таъсирга эга бўлган препаратлар; витамин ва коферментлар препаратлари; антисклеротик препаратлар; иммунитетни оширувчи препаратлар; юрак-қон томир тизимига таъсир қилувчи воситалар; пешоб ҳайдовчи ва нефролитик воситалар; қон ивиши, тромбоцитлар ковушқоқлиги ва фибринолизни бошқаришда қўлланиладиган воситалар; эритропоз ва лейкопозга таъсир қилувчи дори воситалари; ошқозон-ичак системаси ва ҳазм қилиш безларининг фаолиятини идора қилувчи воситалар; бачадон функциясини бошқарувчи воситалар; антимиқроб ва антипаразитар воситалар; антисептик ва дезинфекцияловчи моддалар; кимётерапевтик ва антибактериал моддалар; антибиотиклар: сульфаниламидлар, силга, яллиғланишга қарши воситалар, мохов касаллигида ишлатиладиган дори воситалари; антивирус дори воситалари; замбуруғга, гижжага қарши дори воситалари; ёмон сифатли шишларни даволаш учун ишлатиладиган дори воситалари; захарланишда қўлланиладиган муолажалар: антидотли терапия,

фармакодинамик антогонистлар, гемодиализ, перитониал диализ, гемосорбцияни қўллаш; ташхис қўйиш мақсадида ишлатиладиган воситалар: рентгеноконтраст моддалар, радиофармацевтик препаратлар, диагностик бўёвчилар; фитотерапия асослари ҳақида билимларни, амалий кўникма ва ўқувларни шакллантириши;

микробиология фани бўйича микроорганизмлар систематикаси, номенклатураси, ҳар бир туркумга оид микроорганизмларнинг морфологик хоссаларининг таснифи; Берджи таснифи бўйича микроорганизмларни фарқлари; одам ҳаёт фаолияти жараёнида физиологик функцияларнинг бошқарилиши ва асосий қонуниятлари ҳақидаги назарий ҳамда илмий тасаввурларни шакллантириши; микроорганизмларнинг таснифи, режаси, морфологияси, физиологияси, патоген микроорганизмларни ўстириш учун озука муҳитлар тайёрлаш жараёни, экологияси, ташқи муҳит факторларининг микроорганизмларга таъсири, иммунобиологик тиббий препаратлар тўғрисидаги илмий тасаввурларни шакллантириши; юқумли касаллик қўзғатувчилари: бактериялар, вируслар, замбуруғлар, содда жониворларнинг морфологияси, физиологияси уларнинг юқумли касаллик патогенезидаги ўрни, касалликларнинг клиникаси, эпидемиологияси, специфик диагностикаси, даволаш, олдини олиш усуллари тўғри аниқлаши;

фармакогнозия фани бўйича доривор ўсимликларнинг морфологиясини ўрганиш, биофаол моддаларни кимёвий ва сифат реакцияларини ўрганиш; ўсимликларни биофаол моддаларига қараб таснифланиши, қўлланилиши; доривор ўсимлик хом ашёлари; биологик фаол моддалар; доривор ўсимлик ва доривор ўсимлик хом ашёлари номенклатураси; фармакогностик таҳлил усуллари; доривор ўсимликларнинг кимёвий таркиби; таъсир қилувчи ва йўлдош моддалар; бирламчи ва иккиламчи метаболитлар; иккиламчи биогенез жараёнида доривор ўсимликларнинг кимёвий таркиби; доривор ўсимлик хом ашёларини қабул қилиш ва уни амалдаги меъёрий техник ҳужжатга мувофиқ таҳлил қилиш; доривор ўсимликларнинг хом ашёларини стандартлаш; доривор ўсимликларнинг хом ашёлари сифатини белгиловчи меъёрий-техник ҳужжатлар; фармакогнозия соҳасида эришилган асосий ютуқлар, муаммолар ва уларнинг ривожланиш истиқболлари ҳақида тасаввур ҳосил қилиши;

биофармация фани бўйича дори воситаларининг сифати ва самарадорлигига фармацевтик омилларнинг таъсирини баҳолаш; уларни дори воситаларининг биосамарадорлигига кўрсатадиган таъсирини, препаратларнинг биологик самарадорлигини ҳамда уларни аниқлаш усуллари, биоэквивалентлик тушунчасини, дори шаклларида учрайдиган номутаносибликларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш йўллари билиши бўйича кўникмаларига эга бўлиши; турли хил омиллар таъсирида дори воситаларидан ажралиб чиққан таъсир этувчи моддасининг эгри динамикаларини тузиши; дори моддаларини физик-кимёвий хоссаларини билиши; дори воситаларидан таъсир этувчи моддасини ажралиб чиқиши тезлигига субстанциянинг физик ва технологик хоссаларини таъсирини билиши ва қўллаши; дори моддасининг физик-кимёвий хоссаларидан келиб чиққан ҳолда суртма ва шамча таркибига турли табиатли асосларни киритиш ва уларни тайёрлаш; дори воситаларидан ажралиб чиққан таъсир этувчи моддани “in vitro” усулини қўллаб, баҳолаш бўйича тасаввурга эга бўлиши;

фармацевтик биотехнология фанининг ўзлаштириш жараёнида тадқиқот объектлари, биотехнология тараққиётида фундаментал тадқиқотларнинг роли, шунингдек, биотехнологиянинг йўналишларидан бири – энзимология соҳасидаги фундаментал тадқиқотлар; вирус, ҳужайра ва тўқима тузилишига оид фундаментал тадқиқотлар; генетика ва молекуляр биология соҳасидаги фундаментал тадқиқотлар; биотехнологияда қўлланиладиган аппаратлар ва жараёнлар; биотехнологик маҳсулотлар учун GMP ва GLP системалари билан танишади; биотехнологик ишлаб чиқариш жараёнини ташкил этишда корхонани қурилмалар билан жиҳозлаш; биотехнологик ишлаб чиқаришда чиқиндиларни зарарсизлантириш ҳақида тасаввурга эга бўлиш ва амалда қўллашни шакллантириши; микроорганизмларнинг саноат штамmlарини такомиллаштириш;

дори воситаларининг инструментал таҳлил усуллари фани бўйича оригинал дори моддаларининг кимёвий тузилишини ўрганишда ва сифатини назорат қилишда қўлланиладиган замонавий физикавий ва физик-кимёвий усуллар, уларнинг таснифланиши, назарий асослари ва қўйилган вазифани ҳал этишда лозим бўлган тегишли билим ва кўникмаларни сингдириши; меъёрий ҳужжатларда кўрсатилган сифат кўрсаткичларини аниқлашда улардан тўғри ва самарали фойдалана олишлари учун етарли асосга эга бўлишларини таъминлаши; дори моддасининг кимёвий тузилишини аниқлашда қўлланиладиган электрокимёвий, термик, фотоэлектроколориметрик, абсорбцион, хроматографик, масс-спектрометрик, хромато-масс спектрометрик усуллари; ядро магнит резонанс ва парамагнит резонанс усуллари, ион алмашиниш хроматографияси, юқори самарадор суюқлик хроматографияси, эмиссион атом абсорбцион спектрофотометрик усул ёрдамида элемент таҳлилинини амалга ошириш; потенциометрик титрлаш; атом абсорбцион спектрлар асосида модданинг элемент таркибини аниқлаш бўйича - инфракизил -, ультрабинафша-, масс-спектрларни ўқиш ва улардан модданинг кимёвий тузилиши ва сифатини аниқлаши бўйича билим, кўникма ва малакаларни эгаллаши;

фармацевтик ҳуқуқ ва биоэтика фани бўйича инсон саломатлигини, жисмоний ва руҳий фаровонлигини асраш, инсоннинг кадр-қимматини ҳимоя қилиш ва ҳаёт сифатини яхшилаш мақсадида ҳуқуқий, ижтимоий, экологик, маънавий қондаларга риоя қилиши; фармацевтик ва парафармацевтик маҳсулотларни яратиш, тадқиқ этиш, клиник тадқиқотлар ўтказиш, ишлаб чиқариш, лицензиялаш ва назорат тизимларини яратиш, дори воситаларини истеъмолчига етиб боришига қадар бўлган жараёнларнинг ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларга риоя қилинишини назорат қилиниши ҳақида билимларни, амалий кўникма ва ўқувларни шакллантириши;

фармацевтикада стандартлаш ва сертификатлаш фанидан дори воситаларини ишлаб чиқариш ва улар сифатини назорат қилиш бўйича Ҳалқаро стандартлар (GLP, GMP, GCP, GXP); давлат стандартлари (ДСТ); вақтинчалик фармакопея мақоласи, фармакопея мақоласи, тармоқ стандарти (ТСТ), техник шартлар (ТШ), регламентлар, уларнинг мазмуни ва мақсади; саноат корхоналарининг техник-назорат бўлими; Ўзбекистон Республикасидаги сифатни назорат қилиш давлат тизимининг сруктураси; фармацевтика саноатининг ташкилий структураси; таъминлаш ваколатига эга бўлган хизматлар; ишлаб чиқариш ваколатига эга бўлган хизматлар; сифатни назорат қилиш ваколатига эга бўлган хизматлар; Давлат фармакопеяси асослари ва мазмуни, тайёр дори воситаларини ишлаб чиқариш учун керакли бўлган меъёрий-техник ҳужжатлар ҳақида ўқувларини ва кўникмаларни шакллантириши;

фармацевтика соҳасида бошқарув фани бўйича фармацевтика тизимининг бошқаруви тузилмасини; дори воситаларини яратиш ва ишлаб чиқариш қўйи тизими, фармацевтик ташкилотлар фаолиятининг тизимли таҳлили ҳақида билимларга эга бўлиши; компьютер технологиялари асосида бошқарувнинг самарали тизимини, функцияларини ташкил этиши; фармацевтика соҳасида бошқарув жараёни бошқичларини ташкиллаштириши; фармацевтика соҳасида бошқарув жараёнининг элементларини оптималлаштириши; фармацевтика тизимидаги муаммоларини ҳал этиш стратегияларини ишлаб чиқиш ва амалиётга тадбиқ этиши; фармацевтика фаолиятини ташкил қилиш асосларини эгаллаши;

мутахассисликка фани – Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) бакалаврият таълим йўналиши талабаларига мутахассислиги ҳақида атрофлича маълумот бериб, юқори малакали фармацевт мутахассисларни тайёрлашда фармацевтика соҳасига талабаларни қизиқтириши; дори моддаларини олиш йўллари, физикавий ва кимёвий хоссаларини, уларнинг кимёвий тузилиши билан одам организмга бўлган таъсири орасидаги муносабатларни ҳамда дори моддаларининг сифатини назорат қилиш (таҳлил) усуллари ва сақлаш шарт-шароитлари ҳақида билим, кўникма ва малакани шакллантириши лозим.

Ихтисослик фанлар блоки:

тегишли бакалавриат таълим йўналиши бўйича махсус билимларни, касб фаолияти кўникмалари ва ўқувларини шакллантириши;

соғлиқни сақлаш соҳасидаги бакалавриат таълим йўналишлари бўйича касб фаолияти соҳаларида эришилган асосий ютуқлар, муаммолар ва уларнинг ривожланиш шартшароитлари ҳақида тасаввур ҳосил қилиши;

соғлиқни сақлаш соҳасидаги бакалавриат таълим йўналишлари бўйича махсус билимларни, касб фаолияти кўникмалари ва ўқувларини шакллантириши;

фармацевтика ишини ташкил қилиш ва иқтисодиёт фанини ўзлаштириш жараёнида амалга ошириладиган масалалар доирасида Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш тизимининг ташкилий тузилиши; турли мулкчилик шаклидаги (индивидуал, корпоратив, хусусий ва жамоа) дорихоналар ишини ташкил этиш; рецептура ишлаб чиқариш, ғамламалар, тайёр дори воситалари ва рецептсиз савдо бўлимлари ишини ташкил этиш; дорихона омбори ишини ташкил этиш; даволаш-профилактика муассасалари дорихонаси ишини ташкил қилиш; аҳолидан ва даволаш профилактика муассасаларидан келган рецепт ва талабномаларни қабул қилиш ва улар асосида дори воситалари тайёрлаб бериш; лаборатория қадоқлаш ишларини бажариш; дорихона муассасалари штатларини тасдиқланган меъёрий ҳужжатлар асосида аниқлаш; аҳолини дори воситаларига бўлган эҳтиёжини аниқлаш; тиббиёт ходимлари ўртасида ахборот ишларини олиб бориш; улгуржи савдо ишларини ташкил этиш; аҳолини ўз вақтида сифатли дори воситалари билан таъминлаш; дорихона ходимлари меҳнатини илмий асосда ташкил қилиш усулларини билиши; дорихона шароитида дори тайёрлаш жараёнини кузатиш каби кўникмаларига эга бўлиши; сифатсиз дори воситаларини тайёрлашнинг инсон соғлиғига таъсири; дори воситаларини дорихона шароитида тайёрлашга асосланган тадбирлар каби малакаларига эга бўлиши;

дори воситалари сифатини таъминлаш ва сифат менежменти фани бўйича Ўзбекистон Республикаси фармацевтика соҳаси учун халқаро стандартларни жорий этишни ўргатиши; дори воситаларининг GLP (яхши лаборатория амалиёти), GMP (яхши ишлаб чиқариш амалиёти), GCP (яхши клиник амалиёти) талаблари асосида ишлаб чиқилганлигини таъминлаш; ишлаб чиқариш ва сифатни назорат қилиш жараёнларини тўғри расмийлаштириш; қадоқлаш воситалари ва хом ашёлари сифатини таъминлаш; оралиқ маҳсулотларни ва технологик жараёнларни назорат қилиш; ёрдамчи ва технологик жараёнлар, аналитик усуллар, технологик ва лаборатория жихозларини валидациялаш; тайёр маҳсулотнинг сифатини меъёрий ҳужжатлар ва йўриқномалар асосида баҳолаш; вақтинчалик фармакопея мақоласи, корхона фармакопея мақоласи, тармоқлар стандарти (ОСТ), техник шартлар (ТУ), Давлат стандартлари, СОП (стандарт операцион жараён) талабларига риоя қилиши; дори воситаларини технологик регламентини ишлаб чиқиш; дори воситаларини ишлаб чиқаришда сифати, фаоллиги ва безарарлигини таъминлаш самарадорлигини ошириш каби масалалар бўйича билим, кўникма ва малакаларни эгаллаши;

тиббиёт ва фармацевтика товаршунослиги фани бўйича тиббиёт ва фармацевтика соҳасидаги тиббий техника, тиббий буюмлар, дори воситалар, беморлар таъминоти билан боғлиқ тиббиёт соҳасидаги амалга оширишдаги долзарб муаммоларни ечиши; товарларнинг истеъмол қийматини; турли мулкчилик шаклидаги дорихона муассасалари ва тиббиёт дўконлари ва омборларида ишни ташкил қилишни; тиббиёт товаршунослиги тиббиётда ташхис қўйиш, касаллик олдини олиш ва даволаш мақсадлар (ташхис, даволаш, аъзолар айрим қисмларини тузатиш ёки уларни сунъий қисм ва аъзолар билан алмаштириш, товар сифатини аниқлаш, сақлашни назорат қилиш)да қўлланиладиган тиббиёт товарларининг истеъмол ва функционал хоссаларини; аҳолини тиббий товарлар билан таъминлашда ва малакали тиббий ёрдам кўрсатишда ўз ҳиссасига эга бўлиши, тиббиёт техникаси ва тиббий буюмларнинг ассортиментини билиши ва товаршунослик таҳлилини ўтказиши; сифатини меъёрий ҳужжатлар асосида баҳолаши, талабларга

мувофиқ қабул қилиши, тўғри сақлашни йўлга қўйиш ишларини ташкил қилиши; ҳозирги замонавий мамлакатлардан олиб келинаётган янги замонавий тиббиёт буюмлари ва тиббиёт техникаси гуруҳлари билан танишиш, улардан фойдаланиш ва сифати билан баҳолаш долзарб муаммоларни ҳал этиши лозим.

фармацевтик кимё фанини ўрганишда назарий жиҳатдан дори моддаларнинг таълимига ўзига хослиги, янги, юксак биологик фаолликка эга ва инсон организми учун таълимсиз препаратларни излаб топиш ва яратиш истиқболлари, дори моддаларнинг таълимсиз ва кимёвий хоссаларига асосланиб, уларнинг сифатига қўйилган талабларнинг таълимсиз ошиб боришини эътиборга олган ҳолда таҳлил усуллари юзасидан тушунчани таълимсизлантириш бўлса, амалий жиҳатдан физик, кимёвий ва тиббий-биологик фанларнинг замонавий тараққиёти ва ютуқлари асосида дори воситалари сифатини назорат қилишни таълимсиз этиш ва уни амалга ошириш борасида кўникмалар ва ўқувларини шакллантириши; фармацевтик технология соҳасида эришилган асосий ютуқлар, муаммолар ва таълимсизнинг ривожланиш истиқболлари; дори моддаси, дори тури ва дори препарати таълимсизлантириш; дориларни тайёрлашга, сифатини баҳолашга тааллуқли меъёрий ҳужжатлар таълимсизлантириш; дори тайёрлаш жараёнида фойдаланиладиган асбоб-ускуналар, таълимсизлаш принциплари ҳақида тасаввур ҳосил қилиши; турли дори турларини тайёрлаш жараёнини ва моддий техник таъминотини ташкил қилиш; намунавий технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш;

таълим йўналиши негизидаги муайян магистратура мутахассислиги бўйича таълимсизлигида таълимни давом эттиришга онгли муносабатда бўлишига қўмаклашиши лозим.

Танлов фанлари:

Таълим йўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда танлов фанларининг таркиби ва уларнинг мазмунига қўйилган талаблар ОТМ Кенгаши томонидан белгиланади.

Қўшимча фанлар блоки

таълим йўналиши талабаларнинг умумқасбий ва ихтисослик фанлари бўйича қўшимча равишда чуқур билим олишга бўлган эҳтиёжини қондириши;

таълим сифатига қўйилаётган талаблар ва меҳнат бозори конъюктураси тез ўзгараётган шароитда бакалаврият таълим йўналишлари бўйича ўқув режалар ва фан дастурларининг сафарбарлиги ва мослашувчан бўлишини таъминланиши;

қасбий фаолият стратегияси ва тактикасини тўғри танлай олиш, қасбий нуқтаи назарнинг барқарорлигини таъминлаши лозим.

3.2. 5111000-Қасб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкласининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 36 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқишнинг норматив муддати беш йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 256 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланади:

- назарий таълим — 63- 70%;
- аттестация — 8 - 10 %;
- таътил — 12 - 16 %;
- малака амалиёти — 6 - 12 %;
- битирув малакавий иши — 2 - 3%.

Назарий таълим ҳажми “Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий таъминот” билим соҳасига мувофиқ фанлар блоклари бўйича қуйидагича тақсимланади:

Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар 15-20%

Математик ва табиий-илмий фанлар	10-15%
Умумқасбий фанлар	45-50%
Ихтисослик фанлари	10-15%
Қўшимча фанлар	5 - 7%

Ўқув йилида таътил даврининг умумий ҳажми 6 - 10 ҳафта қилиб белгиланади.

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7

Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

Фармация, фармацевтика иқтисодиёти, фармацевтика ишини ташкил қилиш, дори воситаларини замонавий таҳлил усуллари, фармацевтик менежмент, фармацевтик кимё, лотин тили ва фармацевтик терминология, тайёр дори турлари технологияси, фармацевтик технология, биологик кимё, тиббиёт товаршунослиги, ресуршунослик, вақтинчалик фармакопея мақоласи, фармакопея мақоласи, тармоқлар стандарти (ОСТ), техник шартлар (ТУ), Давлат стандартлари.

Билиш жараёнлари, сезги, идрок, тасаввур, тафаккур ва интеллект (ақл), ҳаёл, диққат, хотира, ижодиёт, эмоция ва ҳис-туйғу, мулоқат ва нутқ, таълим, тарбия, касб таълими, ўқитиш методикаси, педагогик фаолият, педагогик ўзаро таъсир, маълумот, билим, педагогик маҳорат ва педагогик, билимдонлик муаммоли суҳбат ва маъруза, муаммоли-изланувчи суҳбат, ақлий хужум, роль ва ўйинли дарслар, муаммоли-изланувчи машқлар, тадқиқот лаборатория ишлари, лойиҳа методи, аналогиялар методи, ҳолатни таҳлил қилиш методи.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган муассасалари ҳамда кадрлар
таълимчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги хузуридаги
Республика тиббий таълимни ривожлантириш маркази

Директор Н.Р. Янгиева

201 йил « _____ » _____

М.Ў.

Тошкент фармацевтика институти

Директор И.И.Алимджанов

201 йил « _____ » _____

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги

1-интизмнинг биринчи ўринбосари Б.К. Юсупалиев

201 йил « _____ » _____

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги
Фан ва тиббий таълим Бош бошқармаси

Бошқарма бошлиғи Ў.С. Исмаилов

201 йил « _____ » _____

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги
Олий ва ўрта махсус, касб-хунар таълимини
Ривожлантириш маркази

Директор Б.Х. Раҳимов

201 йил « _____ » _____

Тошкент фармацевтика институтида
бакалавриат таълим йўналишлари Малака талаблари ва
ўқув режаларини такомиллаштириш бўйича ишчи гуруҳ
мажлиси
БАЁННОМАСИ

Тошкент ш.

« 14 » 08 2018

Кун тартиби: Ўзбекистон Республикаси “Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги 343-сонли қарори ва унга киритилган ўзгартириш ва қўшимчалар; Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида” 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон; 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида соғлиқни сақлаш тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сон; 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-3151-сон; 2018 йил 14 февралдаги “Фармацевтика тармоғини жадал ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ПҚ-3532-сон; 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида” ПҚ-3769-сон; 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ПҚ-3775-сон Қарорлари; Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-хх-сонли топшириғи; Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018 йил 31 июлдаги №87-01-506-сон буйруғи ҳамда алоҳида соҳалар ва олий таълим муассасалари юзасидан қабул қилинган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда белгиланган вазифаларнинг ижросини таъминлаш мақсадида Тошкент фармацевтика институти профессор-ўқитувчиларидан ташкил топган ишчи гуруҳ томонидан ишлаб чиқилган бакалавриат таълим йўналишлари бўйича такомиллаштирилган малака талаблари ва ўқув режаларини муҳофаза қилиш ҳамда уларни тасдиқлаш учун тавсия этиш.

Қатнашдилар:

Раис:

Т.А.Набиев - Ўқув ишлар бўйича проректор

Раис

ўринбосари:

Н.А.Абзалова - Ўқув-услубий бўлими бошлиғи

Аъзолар:

А.Ф.Дўсматов - ЎзРССВ қошидаги Фармацевтика тармоғини ривожлантириш агентлиги фармакопея кўмитаси раиси

И.К.Азизов - Ўзбекистон Республикаси ССВ ҳузуридаги Дори воситалари ва тиббий техника сифатини назорат қилиш

- Бош бошқармаси. Наркотиклар назорат қилиш қўмитаси раиси
- У.М.Азизов - А.Султонов номидаги Ўзбек кимё-фармацевтика илмий-тадиқот институти директор муовини, ф.ф.д., профессор
- З.Т.Бўриев - ЎзР ФА Геномика ва биоинформатика маркази директори, б.ф.н.
- Ф.Ф.Урманова - Фармакогнозия кафедра мудири, профессор
- Ш.З.Умарова - Фармацевтика ишлари ташкил қилиш кафедраси мудири, доцент
- Ё.С.Кариева - Дори турлари технологияси кафедраси мудири, профессор
- В.Р.Ҳайдаров - Дори воситалари саноат технологияси кафедра мудири, профессор
- Х.Қ.Олимов - Фармацевтик кимё кафедраси мудири мудири, доцент
- М.Г.Исмоилова - Биотехнология кафедраси мудири, доцент
- З.Т.Файзиева - Фармакология ва клиник фармация кафедраси мудири, доцент
- Ф.С.Жалилов - Дори воситаларини стандартлаштириш ва сифат менежменти кафедраси мудири, доцент
- Котиба:**
- Г.С.Джалилова - Ўқув-услубий бўлим услубчиси

Сўзга чиқди: Т.А.Набиев - Бугунги кунда Республикамиз турли соҳаларда жадал ривожланишлар даврини бошидан кечирмоқда. Кейинги яқин йилларда аҳолини ва соғлиқни сақлаш муассасаларини арзон дори воситалари, тиббиёт буюмлари ва тиббиёт техникалари билан таъминлаш тизимининг самарадорлигини оширишга қаратилган бир қатор норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар қабул қилинди. Жумладан, бугунги кунгача Республикамизда Хукуматимиз томонидан дори воситалар муомаласига бевосита ва билвосита боғлиқ бўлган 22та қонун қабул қилинди. Ушбу қонунларнинг ижросини таъминлаш билан боғлиқ бўлган 17та Президент Фармонлари, 25 та Вазирлар Маҳкамаси қарорлари ва бошқа қонун ости ҳужжатлар қабул қилинди. Улар жумласига Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги «Ўзбекистон Республикаси фармацевтика саноатини жадал ривожлантириш учун қулай шарт-шароитлар яратиш чора-тадбирлари тўғрисида» ги ПҚ-2911-сонли қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 17 июлдаги «Аҳолини дори воситалари ва тиббиёт буюмлари билан таъминлаш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида» ПҚ-3137-сонли қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 ноябрдаги «Фармацевтика тармоғини бошқариш тизимини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида» ПФ-5229-сонли фармони, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 23 январдаги «Дори воситалари ва тиббиёт буюмлари ишлаб чиқариш ҳамда олиб киришни янада тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида» ПҚ-3489-сонли қарори,

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 15 февралдаги “Фармацевтика тармоғини жадал ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги ПҚ-3532-сонли қарорларини киритиш мумкин. Мазкур қарор ва фармойишлар асосида ўтказилган ўрганишлар мазкур соҳада маҳаллий фармацевтика тармоғининг ривожланишига салбий таъсир кўрсатаётган айрим тизимли камчиликлар сақланиб қолаётганлигини кўрсатди. Булар жумласига:

- малакали мутахассисларни тайёрлаш масалаларига етарли эътибор қаратиш, фармацевтика тармоғи муассасаларининг илмий-тадқиқот фаолиятини замонавий талаблар даражасига кўтариш;

- мавжуд илмий ишланмаларни амалиётда синовдан ўтказишнинг самарали тизимини яратиш, уларни ишлаб чиқаришга жорий этиш, дори воситалари ва тиббий буюмларни ишлаб чиқиш соҳасида янги инновацион лойиҳаларни амалга ошириш бўйича етарли чоралар кўриш заруриятларидир.

Шу сабабли барча таълим йўналишлари бўйича янги малака талаблари ва ўқув режалари яратиш зарурияти туғилди. Республика фармацевтика тизимида муҳим бўгинлардан бири бўлган Тошкент фармацевтика институти жамоаси мазкур вазифаларни бажариш учун биринчи навбатда фармацевтика соҳаси ривожланган бир қатор хориждаги таълим муассасаларининг фармацевтика соҳасига оид таълим йўналишларининг малака талаблари ва ўқитилаётган фанларнинг қиёсий таҳлили амалга оширилди ва Тошкент фармацевтика институт ўқув фанларига янги ўзгартиришлар киритиш борасида таклифлар ишлаб чиқилди.

Ўзбекистон Республикаси “Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги 343-сонли қарори ва унга киритилган ўзгартириш ва қўшимчалар; Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида” 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон; 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида соғлиқни сақлаш тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сон; 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-3151-сон; 2018 йил 14 февралдаги “Фармацевтика тармоғини жадал ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ПҚ-3532-сон; 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида” ПҚ-3769-сон; 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ПҚ-3775-сон Қарорлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-хх-сонли топшириғи ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018 йил 31 июлдаги №87-01-506-сон буйруғига

мувофиқ бакалавриат йўналишлари ўқув режа ва фан дастурларининг мазмуни ҳамда тузилмасини янада такомиллаштириш, таълим узвийлиги ва изчиллигини таъминлаш мақсадида ҳамда фармацевтика соҳасининг етакчи мутахассисларини жалб этган ҳолда бакалавриат таълим йўналишлари учун ҳалқаро тажрибалар асосида малака талаблари ва ўқув режаларини ишлаб чиқиш бўйича ишлар амалга оширилди.

Ушбу янгидан яратилган малака талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш қатнашчиларидан фикр-мулоҳаза ва таклифлар билдиришларини сўрайман.

Эшитилди: Бакалавриат таълим йўналишлари 5510500 - Фармация (турлари бўйича), 5510600 – Саноат фармация (турлари бўйича), 5111000-Касб таълими (5510500-Фармация (5510500- фармацевтика иши)), 5320500-Биотехнология (фармацевтик биотехнология), 5310901-Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (дори воситалари) Малака талаблари ва уларга тегишли ўқув режалари бўйича ўқув-услугий бўлим бошлиғи Н.А.Абзалова маълумот берди. Малака талабларини ишлаб чиқишдаги ўзига хос хусусиятлари, кадр истеъмолчилари томонидан қўйилган талаблар ҳақида маълумот берилди. Муҳокамада Ф.Ф.Урмонова, Ё.С.Кариева, В.Р.Ҳайдаровлар, кадр истеъмолчиларидан А.Ф.Дўсматов, И.К.Азизов иштирок этиб, бакалавриат таълим йўналишлари Малака талабларидаги касбий малакавий талаблар бўлимида албатта касбий фаолият объектлари аниқ кўрсатилиши лозимлиги эътироф этдилар.

Қарор қилинди:

1.Тошкент фармацевтика институтида ишчи гуруҳлар томонидан тайёрланган қуйида келтирилган таълим йўналишлари бўйича малака талаблари ва ўқув режалари ишлаб чиқилишида: Ўзбекистон Республикаси “Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги 343-сонли қарори ва унга киритилган ўзгартириш ва қўшимчалар; Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида” 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон; 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида соғлиқни сақлаш тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сон; 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-3151-сон; 2018 йил 14 февралдаги “Фармацевтика тармоғини жадал ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ПҚ-3532-сон; 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида” ПҚ-3769-сон; 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ПҚ-3775-сон Қарорлари ҳамда Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-хх-сонли топшириғи ва Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018 йил 31 июлдаги №87-01-506-сон буйруғи ҳамда

халқаро тажрибаларга мувофиқ ишлаб чиқилган. Асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирлик, идораларо ҳамда Ўзбекистон Республикаси Фанлар Академиясининг тармоқ ИТИларида экспертизадан ўтказилган.

2. Ишлаб чиқилган таълим йўналишлари бўйича малака талаблари ва ўқув режаларида кадр истеъмолчиларини таклиф ва эътирозлари инобатга олинган.

3. Ишлаб чиқилган малака талабларини ўрнатилган тартибда тасдиқланиши учун Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги ҳузуридаги Тиббий таълимни ривожлантириш марказига топширилсин.

Раис:

Котиба:

Т.А.Набиев

Г.С.Джалилова

**5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)
бакалаврият таълим йўналиши битирувчиларига кадр буюртмачи ва
истеъмождчилари томонидан қўйиладиган малака талаблари
(компетенциялар)**

5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)
бакалаврият таълим йўналиши битирувчилари касбий фаолияти объектларига
қараб қўйидаги малакаларга эга бўлишлари керак:

- умумий ўрта, ўрта махсус касб-хунар таълим тизимининг таълим муассасаларида тайёргарлик йўналишида назарда тутилган ўқув фанлари бўйича фанлардан замонавий ахборот ва педагогик технологиялардан фойдаланиб назарий ҳамда амалий машғулотларни ўтказиш;
- ўқув жараёнини ташкил этиш ва ўтказилишига кўмаклашиш, тадқиқотларда иштирок этиш, маълумотларни тўплаш, умумлаштириш ва таҳлил этиш;
- ўқитилаётган фанлар бўйича дарс машғулотларини ўтказиш учун зарур бўлган ўқув-методик ҳужжатларни шакллантириш, тузиш ва уларни тадбиқ этиш;
- мустақил таълим ва ижодий қидирув натижасида ўқитилаётган фан ҳамда педагогик фаолият соҳасидаги услублар, воситалар ва шакллар жабҳаларида ўз-ўзини мунтазам такомиллаштириб бориш;
- дори воситалари технологияси, стандартлаштириш ва сертификатлашга оид илмий текширишлар бўйича намунавий усулларда илмий-амалий тадқиқотлар ўтказиш;
- республика ва ҳорижда чоп этилган фармацевтикага оид илмий-техник ахборотларнинг илмий манбаларини ўрганиш;
- илмий-тадқиқот ишларини бажаришда бевосита иштирок этиш;
- мавзу (топширик) бўйича илмий-техникавий маълумотларни йиғиш, ишлов бериш, таҳлил қилиш ва олинган маълумотларни тизимлаштиришда иштирок этиш;
- илмий-тадқиқот натижаларини ва ишланмаларни амалиётга тадбиқ этишда қатнашиш;
- интернет тармоғида соҳага тегишли энг янги илмий, технологик ютуқлар ҳақидаги маълумотларни мақсадга йўналтирилган ҳолда қидириш ва топиш;
- илмий-тадқиқот ишларини бажаришда бевосита иштирок этиш;
- турли дори турларини тайёрлаш жараёнини ва моддий техник таъминотини ташкил қилиш;
- намунавий технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш;
- дорихоналарда ассистент, технолог, назоратчи бўлиб ишлаш;
- илмий ва амалий фаолиятда соҳага мос тизимни ривожлантириш ва улардан фойдаланиш;
- хом ашё, ёрдамчи материаллар ва маҳсулотларнинг сифатини назорат қилиш;
- ишлаб чиқаришни ташкил этиш ва такомиллаштириш бўйича технологик ечимларни ишлаб чиқиш;

- намунавий технологик жараёнларни қўллаш;
- амалий фаолиятда автоматлаштирилган тизимларнинг инструментал воситалари ва муҳитларини ривожлантириш ва улардан фойдаланиш;
- касбий этика кодексига риоя қилиш;
- фармацевтика ташкилотлари ресурсларини самарали бошқарувини ташкил қилиш;
- ишлаб чиқариш жараёнларини амалга ошириш учун зарур бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари ва ресурсларини режалаштириш;
- ишлаб чиқариш жараёни сифатини бошқариш тизимини ишлаб чиқиш ва тадбиқ қилиш;
- ахборот технологиялар тизимини яратиш ва уларнинг эксплуатацияси билан боғлиқ бўлган ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;
- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;
- касбга оид муаммолар ечимларини амалиётга тадбиқ этиш;
- ишлаб чиқариш жараёнида сифатни бошқариш;
- ижрочилар жамоаси ишини ташкил қилиш;
- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда бошқарув қарорларини қабул қилиш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишларнинг натижаларини баҳолаш;
- ишлаб чиқариш жараёнларининг атроф-муҳит муҳофазаси, ёнгин, техника ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мослигини мониторинг қилиш;
- аҳоли ва даволаш – профилактика муассасаларини дори воситалари ва тиббиёт буюмлари билан таъминлашнинг замонавий усуллари ишлаб чиқиш, мазкур жараённи зарур ускуналар ва жиҳозлар билан таъминлаш, жараённи такомиллаштириш;
- фармацевтик таъминот жараёнининг математик, ахборот ва имитацион моделларни ишлаб чиқиш ва тадқиқ қилиш.

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалавларнинг касбий фаолият турларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирлиги
ҳузуридаги Республика тиббий
таълимни ривожлантириш
маркази директори

Н.Р.Янгиева

**ТИББИЁТ ОЛИЙ ТАЪЛИМИ МУАССАСАЛАРИ РЕКТОРЛАР РАЁСАТИ
ЙИГИЛИШИ БАЁННОМАСИДАН
КЎЧИРМА**

Тошкент ш.

«20» 08

2018 й.

Раис: Даминов Б.Т. – тиббиёт олий таълим муассасалари ректорлар раёсати раиси

Котиб: Н.В. Агзамова

ҚАТНАШДИЛАР:

Туйчиев Л.Н. – ТТА ректори, Шамсиев А.М. – СамДавТИ ректори, Ризаев Ж.А. – ТДСИ ректори, Мадазимов М.М.-АнДавТИ ректори, Иноятов А.Ш. - БухДавТИ ректори, Рузибаев Р.Ю. – ТТА Урганч филиали директори, Атаниязова О.А. – ТПТИ Нукус филиали директори, Султонов Ф.Н.-ТТА Фарғона филиали директори, Дияров Н.А. -ТТА Термиз филиали директори, Боймурадов Ш.А. - ТТА ўқув ишлари проректори, Хаитов Қ.Н. - ТПТИ ўқув ишлари проректори, Юсупалиева Г.А. – ЎзР ССВ Фан ва ўқув юртлари Бош бошқармаси бошлиғи муовини, Янгиева Н.Р. – тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори, ўқув-устубий бўлим бошлиқлари, етакчи профессор-ўқитувчилар

КУН ТАРТИБИ:

1. 2018/2019 ўқув йилига тиббиёт соҳаси бўйича ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти (ДТС) нинг муҳокамаси;
2. 2018/2019 ўқув йилига - 5111000 - касб таълими (5510100 - даволаш иши), 5111000 – касб таълими (5510500-фармация), 5310900-метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати мененжменти (дори воситалари), 5320500 – биотехнология (фармацевтик биотехнология), 5510100 - даволаш иши, 5510200-педиатрия иши. 5510300 - тиббий профилактика иши, 5510400 - стоматология, 5510500 - фармация. 5510600-саноат фармацияси, 5510700 - олий хамширалик иши, 5510900 – тиббий биологик иш, 5511000 – болалар стоматологияси бакавриатура таълим йўналишлари учун янги ишлаб чиқилган ўқув режалари ва малака талаблари муҳокамаси;
3. 2018/2019 ўқув йилига янги ишлаб чиқилган ўқув режалар асосида 1 курс фанларининг Фан дастурларини муҳокамаси.

ЭШИТИЛДИ:

1. 2018/2019 ўқув йилига тиббиёт соҳаси бўйича ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти (ДТС) нинг муҳокамаси бўйича сўзга Тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори Н.Р. Янгиева сўзга чиқиб, улар томонидан таянч тиббиёт ОТМларининг ҳамкорликда ишлаб чиққан ДТСнинг таркибий қисмига киритилган ўзгартиришлар тўғрисида маълумот берилди.

2. Иккинчи масала 2018/2019 ўқув йилига ишлаб чиқилган ўқув режалар ва малака талаблар муҳокамаси бўйича, таянч ОТМлар проректорлари сўзга чиқиб, улар томонидан янги 2018/2019 ўқув йилига ишлаб чиқилган бакалавриатура таълим йўналишларининг ўқув режалари ва малака талабларибилан таништирилди:

- ТТА ўқув ишлари проректори Боймурадов Ш.А.5111000 - касб таълими (5510100 - даволаш иши), 5510100 - даволаш иши, 5510300 - тиббий профилактика иши, 5510900 – тиббий биологик иш;

- ТПТИ ўқув ишлари проректори Қ.Н.Хаитов 5510200 - педиатрия иши, 5510700 - олий хамширалик иши;

- ТДСИ ўқув ишлари проректори М.З.Дусмухаммедов 5510400 – стоматология, 5511000 – болалар стоматологияси;

- ТошФарМИ ўқув ишлари проректори Т. Набиев5111000 – касб таълими (5510500-фармация), 5310900-метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (дори воситалари), 5320500 – биотехнология (фармацевтик биотехнология), 5510500 - фармация, 5510600 – саноат фармацияси. Мазкур ўқув режаларва малака талабларолий таълим йўналишлариКлассификатори ҳамда Соғликни сақлаш соҳасининг ДТС асосида тайёрланган.

Муҳокамада ТТРМ директори Н.Р. Янгиева, СамДавТИ ректори А.М.Шамсиев, ТПТИ Нукус филиали директори О.А.Атаниязовалар катнашиб, таълим йўналишларининг ўқув режалари ва малака талаблари**Ўзбекистон Республикаси Президентининг** 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислох қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги **ПҚ-2956-сонли Қарори**. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 27 сентябрдаги 769-сон қарорининг 2-иловасида белгиланган “Олий тиббий таълимнинг («Соғликни сақлаш» таълим соҳаси) бакалавриат таълим йўналишлари ўқув режаларининг тузилмаси”даги ва Олий таълим муассасаларининг **янги 2018/2019 ўқув йилига тайёрлаш бўйича ишлаб чиқилган "Ҳаракат дастури"**, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”гиПҚ-3775-сон Қароридаги меъёрларига мос равишда ишлаб чиқилганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Муҳокамадан сўнг 5111000 - касб таълими (5510100 - даволаш иши), 5111000 – касб таълими (5510500-фармация), 5310900-метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (дори воситалари), 5320500 – биотехнология (фармацевтик биотехнология), 5510100 - даволаш иши, 5510200 - педиатрия иши, 5510300 - тиббий профилактика иши, 5510400 - стоматология, 5510500 - фармация, 5510600-саноат фармацияси, 5510700 - олий хамширалик иши, 5510900 – тиббий биологик иш, 5511000 – болалар стоматологияси бакавриатура таълим йўналишлари ўқув режаларива малака талаблариниўрнатилган тартибда тасдиқлаш таклифи берилди.

3. 2018/2019 ўқув йилига янги ишлаб чиқилган ўқув режалар асосида 1 курс фанларининг Фан дастурларини муҳокамасида Тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори Н.Р. Янгиева сўзга чиқиб, улар томонидан таянч тиббиёт ОТМларининг ишлаб чиққан 1 курс фанларининг фан дастурлари тўғрисида *маълумотлар берилди.*

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Янги 2018-2019 ўқув йилига ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти (ДТС), 5111000 - касб таълими (5510100 - даволаш иши), 5111000 – касб таълими (5510500-фармация), 5310900-метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати мененжменти (дори воситалари), 5320500 – биотехнология (фармацевтик биотехнология), 5510100 - даволаш иши, 5510200 - педиатрия иши, 5510300 - тиббий профилактика иши, 5510400 - стоматология, 5510500 - фармация, 5510600-саноат фармацияси, 5510700 - олий хамширалик иши, 5510900 – тиббий биологик иш, 5511000 – болалар стоматологияси бакавриатура таълим йўналишлари ўқув режалари ва малака талаблари тасдиқлансин ҳамда мазкур ўқув режалар асосида 1 курс фанларининг фан дастурлари **Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 27 сентябрдаги 769-сон қарорининг 2-илоvasида белгиланган “Олий тиббий таълимнинг («Соғлиқни сақлаш» таълим соҳаси) бакалаврият таълим йўналишлари ўқув режаларининг тузилмаси”даги ва Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига тайёрлаш бўйича ишлаб чиқилган “Харакат дастури”, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича кўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сон Қароридаги меъёрларига қатъий амал қилинган холда ишлаб чиқилганлиги белгилаб қўйилсин.**
2. Ишлаб чиқилган ўқув режалар ва малака талабларида турдош ОТМларининг таклиф ва эътирозлари инобатга олинганлиги эътироф этилсин.
3. Ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун вазирлик хузуридаги тиббиёт олий таълим муассасалариаро мувофиқлаштирувчи ўқув-услубий кенгашга тақдим этилсин.

Тиббиёт ОТМлари Ректорлар
раёсати раиси

Даминов Б.Т.

Котиб

Агзамова Н.В.

Тошкент фармацевтика институти бакалавриат таълим йўналишлари
бўйича малака талабларининг ишлаб чиқувчилар
ва кадр истеъмолчилари ўртасида келишув

ДАЛОЛАТНОМАСИ

Тошкент шаҳри

« 14 » 08 2018

Биз қуйида имзо қўювчилар - Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг Фан ва тиббий таълим бош бошқармаси бошлиғи ў.с.Исмаилов, Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги қошидаги Фармацевтика соҳасини ривожлантириш агентлиги фармакопоя қўмитаси раиси, фарм.ф.д. А.Ф.Дўсматов, Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги қошидаги Фармацевтика соҳасини ривожлантириш агентлиги наркотиклар назорати қўмитаси раиси, фарм.ф.д., профессор И.К.Азизов, А.Султонов номидаги Ўзбек кимё-фармацевтика илмий-тадқиқот институти директор муовини У.М.Азизов, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Геномика ва биоинформатика маркази директори З.Т.Бўриев, Тошкент фармацевтика институти ўқув ишлар бўйича проректор Т.А.Набиевлар Тошфарми да ишлаб чиқилган қуйидаги малака талабларининг мазмуни билан танишиб, келишув ҳақида ушбу далолатномани туздик:

Бакалавриат таълим йўналишлари:

5510500-Фармация (турлари бўйича)

5111000-Касб таълими (5510500-Фармация (фармацевтика иши)

5510600-Саноат фармацияси (турлари бўйича)

5320500-Биотехнология (фармацевтик биотехнология)

5310901-Метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (дори воситалари)

Барча таълим йўналишлари бўйича малака талаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқилишида кадрлар истеъмолчилари томонидан қўйилган талаблар инобатга олинган.

Малака талабларининг қайта ишлаб чиқилишида: фанлар таркиби, уларнинг мазмуни, маъруза, амалий, лаборатория машғулотларига ажратилган юкламалар ҳажми, фанларнинг семестрларда ўқитилиш кетма-кетлиги ҳамда малакавий амалиётларни ўтказиш муддатлари тўғри шакллантирилган.

Ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режалар ўрнатилган тартибда тасдиққа тавсия этилиши мақсадга мувофиқ.

Ўзбекистон Республикаси
Соғлиқни сақлаш вазирлигининг
Фан ва тиббий таълим
бош бошқармаси бошлиғи,
Тиббиёт таълим муассасалараро
услубий кенгаш раиси

Ў.С.Исмаилов

ЎзРССВ қошидаги Фармацевтика соҳасини ривожлантириш агентлиги фармакопея қўмитаси раиси, фарм.ф.д.

А.Ф.Дўсматов
TASDIQLAYMAN
XODIMLAR BO'LIMI
И.К.Азизов
XODIMLAR BO'LIMI

ЎзРССВ қошидаги Фармацевтика соҳасини ривожлантириш агентлиги наркотиклар назорати қўмитаси раиси, фарм.ф.д., профессор

А.Султонов номидаги Ўзбек кимё-фармацевтика илмий-тадқиқот институти директор муовини, ф.ф.д., профессор

У.М.Азизов

ЎзР ФА Геномика ва биоинформатика маркази директори, б.ф.н.

З.Т.Бўриев

Тошкент фармацевтика институти ўқув ишлар бўйича проректор, профессор

Т.А.Набиев

Тошкент фармацевтика институти
5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши))
таълим йўналиши бўйича бакалаврларни
• тайёрлаш учун малака талабларига
ТАҚРИЗ

Малака талаблари 5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши) таълим йўналиши бўйича олий маълумотли мутахассислар тайёрлашнинг асосий таълим дастурлари ўзлаштирилишини амалга оширишда Тошкент фармацевтика институти учун талаблар мажмуини ифодалайди.

Мазкур малака талабларида Ўзбекистон Республикаси “Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 16 августдаги «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги 343-сонли қарори ва унга киритилган ўзгартириш ва қўшимчалар; Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида” 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сон; 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида соғлиқни сақлаш тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сон; 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-3151-сон; 2018 йил 14 февралдаги “Фармацевтика тармоғини жадал ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ПҚ-3532-сон; 2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида” ПҚ-3769-сон; 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ПҚ-3775-сон Қарорлари; Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-хх-сонли топшириғи; Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018 йил 31 июлдаги №87-01-506-сон буйруғи ҳамда алоҳида соҳалар ва олий таълим муассасалари юзасидан қабул қилинган норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳамда олий таълим соҳасидаги халқаро ҳужжатларга мос равишда атамалар ва таърифлардан фойдаланилган. Ушбу таълим йўналишини қамраб олувчи олий таълимнинг асосий таълим дастурлари асосида назарий ва амалий машгулотларни тўлиқ ўзлаштирган, якуний давлат аттестациясидан муваффақиятли ўтган шахсга “бакалавр” малакаси (даражаси) ҳамда олий маълумот тўғрисидаги давлат намунасидаги расмий ҳужжат(лар) берилиши кўзда тутилган.

5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари: таълим жараёнида мос касб-ҳунар коллежларидаги ўқув-тарбия жараёни, дори воситалари, даволаш профилактика муассасалари, турли мулкчилик шаклидаги дорихоналар ишини ташкил қилиш ва юритиш, назорат таҳлил ва токсикологик кимё лабораториялари, фармацевтикага оид илмий-амалий лойиҳалар. Мазкур таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий

фаолияти қуйидагиларни қамраб олади: ўрта махсус, касб-хунар таълим тизимида мутахассислик фанларини ўқитиш; турли мулкчилик шаклидаги дорихона ва бошқа фармацевтика муассасалари ишини ташкил қилиш; дори воситалари сифатини назорат қилиш ва стандартлаш; дори турлари технологиясини такомиллаштириш; касбий таълим педагогикаси ва ташхис технологиясини қўллаш; таълимнинг электрон воситаларидан фойдаланиш.

5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши) таълим йўналишининг малака талабларига асосан ўқув дастурни ўзлаштириш учун барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 54 соат қилиб белгиланган. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (кундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтасига 36 соатгача қилиб белгиланиши мумкин. Ўқишнинг норматив муддати беш йил бўлган ҳолда ўқув жараёни 256 ҳафта давом этади. Талабалар учун маъруза соатлари ҳажми аудитория соатларининг 50 фоизидан ошмаган бўлиб, фан мавзуларининг камида 25 фоизи мустақил таълим тарзида ўзлаштирилиши белгиланган.

Мазкур малака талабларини ишлаб чиқишда Республика иқтисодиёти ва ижтимоий тармоқлари, бошқарув ва хўжалик юритиш субъектлари учун фундаментал, айниқса, юқори ва инновацион технологиялар бўйича чуқур билим ҳамда амалий кўникмаларга эга бўлган кадрлар эҳтиёжлари ҳисобга олинган. Компетентли ёндошувни амалга ошириш ўқув жараёнида машғулотларнинг фаол ва интерфаол (компьютер стимуляторлари, ассммент, кейс-стади, ишбилармонлар ўйини, муайян вазиятлар ва ҳ.к) шакллари ўтказишни, ўқиётганларнинг касбий кўникмаларини шакллантириш ва ривожлантириш мақсадида аудиториядан ташқари иш билан биргаликда жаҳон педагогик амалиётида қўлланиладиган замонавий педагогик технологиялар, ўқитишнинг самарали стратегиялари ва услубларини кенг қўлланилиши назарда тутилган.

Юқоридагилардан келиб чиқиб, қуйидагиларни тақлиф этамиз:

- 5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши) таълим йўналиши малака талабларини фан ва таълим, техник, иқтисодиёт, технология ва ижтимоий соҳа ривожланишларини ҳисобга олган ҳолда мунтазам равишда янгилаб туриши лозим.

Фармация (турлари бўйича) таълим йўналишининг Малака талаблари замон талабига жавоб беради ва бакалаврлар тайёрлашда асосий ҳужжат сифатида қабул қилиш тавсия этилади.

ЎзРССВ қошидаги Фармацевтика соҳасини ривожлантириш агентлиги наркотиклар назорати қўмитаси раиси, фарм.ф.д., профессор

И.К.Азизов

LAZONI TASDIQLAYMAN

XODIMLAR BO'LIM

**ТИББИЁТ ОЛИЙ ТАЪЛИМИ МУАССАСАЛАРИАРО
МУВОФИҚЛАШТИРУВЧИ ЎҚУВ-УСЛУБИЙ КЕНГАШ БАЁННОМАСИДАН
КЎЧИРМА**

Тошкент ш.

«24» 08 2018 й.

Раис: Исмаилов Ў.С. – тиббиёт олий таълими муассасалариаро Мувофиқлаштирувчи ўқув-услубий кенгаш раиси

Котиба: Убайдуллаева С.А.

ҚАТНАШДИЛАР:

Туйчиев Л.Н. – ТТА ректори, Шамсиев А.М. – СамДавТИ ректори, Ризаев Ж.А. – ТДСИ ректори, Мадазимов М.М.- АндДавТИ ректори, Иноятов А.Ш. - БухДавТИ ректори, Рузибаев Р.Ю. – ТТА Урганч филиали директори, Атаниязова О.А. – ТПТИ Нукус филиали директори, Султонов Ғ.Н. - ТТА Фарғона филиали директори, Дияров Н.А. -ТТА Термиз филиали директори, Боймурадов Ш.А. - ТТА ўқув ишлари проректори, Хаитов Қ.Н. - ТПТИ ўқув ишлари проректори, Юсупалиева Г.А. – ЎзР ССВ Фан ва ўқув юртлари Бош бошқармаси бошлиги муовини, Янгиева Н.Р. – тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори, ўқув-услубий бўлим бошлиқлари, етакчи профессор-ўқитувчилар

КУН ТАРТИБИ:

1. 2018/2019 ўқув йилига тиббиёт соҳаси бўйича ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти (ДТС) нинг муҳокамаси;
2. 2018/2019 ўқув йилига - 5111000 - касб таълими (5510100 - даволаш иши), 5111000 – касб таълими (5510500-фармация), 5310900-метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати мененжменти (дори воситалари), 5320500 – биотехнология (фармацевтик биотехнология), 5510100 - даволаш иши, 5510200 - педиатрия иши, 5510300 - тиббий профилактика иши, 5510400 - стоматология, 5510500 - фармация, 5510600-саноат фармацияси, 5510700 - олий хамширалик иши, 5510900 – тиббий биологик иш, 5511000 – болалар стоматологияси бакавриатура таълим йўналишлари учун янги ишлаб чиқилган ўқув режалари ва малака талабларининг муҳокамаси;
3. 2018/2019 ўқув йилига янги ишлаб чиқилган ўқув режалар асосида 1 курс фанларининг Фан дастурларини муҳокамаси.

ЭШИТИЛДИ:

1. 2018/2019 ўқув йилига тиббиёт соҳаси бўйича ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти (ДТС)нинг муҳокамаси бўйича Тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори Н.Р. Янгиева сўзга чиқиб, улар томонидан таянч тиббиёт ОТМларининг ҳамкорликда ишлаб чиқилган ДТСнинг таркибига киритилган ўзгартиришлар тўғрисида маълумот берилди.

2. Иккинчи масалада 2018/2019 ўқув йилига ишлаб чиқилган ўқув режалар ва малака талаблар муҳокамаси бўйича, таянч ОТМлар проректорлари сўзга чиқиб, улар томонидан 2018/2019 янги ўқув йилига бакалавриатура таълим йўналишлари учун ишлаб чиқилган ўқув режалар ва малака талаблар таништирилди:

- ТГА ўқув ишлари проректори Боймурадов Ш.А. 5111000 - касб таълими (5510100 - даволаш иши), 5510100 - даволаш иши, 5510300 - тиббий профилактика иши, 5510900 – тиббий биологик иш;
- ТПТИ ўқув ишлари проректори Қ.Н.Хаитов 5510200 - педиатрия иши, 5510700 - олий хамширалик иши;
- ТДСИ ўқув ишлари проректори М.З.Дусмухаммедов 5510400 – стоматология, 5511000 – болалар стоматологияси;
- ТошФарМИ ўқув ишлари проректори Т. Набиев 5111000 – касб таълими (5510500-фармация), 5310900-метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати мененжменти (дори воситалари), 5320500 – биотехнология (фармацевтик биотехнология), 5510500 - фармация, 5510600 – саноат фармацияси. Мазкур ўқув режалари ва малака талаблари олий таълим йўналишлари Классификатори ҳамда Соғлиқни сақлаш соҳасининг ДТС асосида тайёрланган.

Муҳокамада ТТРМ директори Н.Р. Янгиева, СамДавТИ ректори А.М.Шамсиев, ТПТИ Нукус филиали директори О.А.Атаниязовалар қатнашиб, бакалавриатура таълим йўналишларининг ўқув режалари ва малака талаблари **Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли Қарори**, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 27 сентябрдаги 769-сон қарорининг 2-иловасида белгиланган “Олий тиббий таълимнинг («Соғлиқни сақлаш» таълим соҳаси) бакалавриат таълим йўналишлари ўқув режаларининг тузилмаси”даги ва Олий таълим муассасаларининг **янги 2018/2019 ўқув йилига тайёрлаш бўйича ишлаб чиқилган "Ҳаракат дастури"**, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сон Қарорларидаги меъёрларига мос равишда ишлаб чиқилганлигини таъкидлаб ўтдилар.

Муҳокамадан сўнг 5111000 - касб таълими (5510100 - даволаш иши), 5111000 – касб таълими (5510500-фармация), 5310900-метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати мененжменти (дори воситалари), 5320500 – биотехнология (фармацевтик биотехнология), 5510100 - даволаш иши, 5510200 - педиатрия иши, 5510300 - тиббий профилактика иши, 5510400 - стоматология, 5510500 - фармация, 5510600-саноат фармацияси, 5510700 - олий хамширалик иши, 5510900 – тиббий биологик иш, 5511000 – болалар стоматологияси бакалавриатура таълим йўналишлари ўқув режалари ва малака талаблари ўрнатилган тартибда тасдиқлашга киритиш таклифи берилди.

3. 2018/2019 ўқув йилига янги ишлаб чиқилган ўқув режалар асосида 1 курс фанларининг Фан дастурларини муҳокамасида Тиббий таълимни ривожлантириш маркази директори Н.Р. Янгиева сўзга чиқиб, улар томонидан таянч тиббиёт

ОТМларининг ишлаб чиққан 1 курс фанларининг фан дастурлари тўғрисида маълумотлар берилди.

ҚАРОР ҚИЛИДИ:

1. Янги 2018-2019 ўқув йилига ишлаб чиқилган Давлат таълим стандарти (ДТС), 5111000 - касб таълими (5510100 - даволаш иши), 5111000 – касб таълими (5510500-фармация), 5310900-метрология, стандартлаштириш ва маҳсулот сифати менежменти (дори воситалари), 5320500 – биотехнология (фармацевтик биотехнология), 5510100 - даволаш иши, 5510200 - педиатрия иши, 5510300 - тиббий профилактика иши, 5510400 - стоматология, 5510500 - фармация, 5510600-саноат фармацияси, 5510700 - олий хамширалик иши, 5510900 – тиббий биологик иш, 5511000 – болалар стоматологияси бакавриатура таълим йўналишлари ўқув режалари ва малака талаблари тасдиқлансин ҳамда мазкур ўқув режалар асосида 1 курс фанларининг фан дастурлари Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида тиббий таълим тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли Қарори, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2017 йил 27 сентябрдаги 769-сон қарорининг 2-илоvasида белгиланган “Олий тиббий таълимнинг («Соғлиқни сақлаш» таълим соҳаси) бакалавриат таълим йўналишлари ўқув режаларининг тузилмаси”даги ва Олий таълим муассасаларининг янги 2018/2019 ўқув йилига тайёрлаш бўйича ишлаб чиқилган "Ҳаракат дастури", Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сон Қароридаги меъёрларига мос равишда ишлаб чиқилганлигини белгилаб қўйилсин.
2. Ишлаб чиқилган ўқув режалар ва малака талабларида турдош ОТМларининг таклиф ва эътирозлари инобатга олинганлиги эътироф этилсин.
3. Ишлаб чиқилган малака талаблари ва ўқув режаларини ўрнатилган тартибда тасдиқлаш учун Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги хузуридаги олий таълим муассасалариаро мувофиқлаштирувчи ўқув-услубий Кенгашга келишув ва тасдиқ учун тақдим этилсин.

Тиббиёт олий таълими муассасалариаро
Мувофиқлаштирувчи
ўқув-услубий Кенгаш раиси

Котиба

Исмаилов Ў.С.

Убайдуллаева С.А.

**5111000- Касб таълими (5510500-Фармация (фармацевтика иши))
бакалаврият таълим йўналишининг малака талабларини ишлаб
чиқилишига
ТУШУНТИРИШ ХАТИ**

5111000- Касб таълими (5510500-Фармация (фармацевтика иши)) таълим йўналиши бўйича Малака талаблари ишлаб чиқишда қуйидаги меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатларга асосланildi:

Ўзбекистон Республикаси “Вазирлар Маъжамасининг 2001 йил 16 августдаги «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида»ги 343-сонли қарори ва унга киритилган ўзгартириш ва қўшимчалар;

Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш бўйича чора-тадбирлар тўғрисида” 2017 йил 20 апрелдаги ПҚ-2909-сонли;

2017 йил 5 майдаги “Ўзбекистон Республикасида соғлиқни сақлаш тизимини янада ислоҳ қилиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2956-сонли;

2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида” ПҚ-3151-сонли;

2018 йил 14 февралдаги “Фармацевтика тармоғини жадал ривожлантириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ПҚ-3532-сонли;

2018 йил 4 июндаги “2018/2019 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилиш тўғрисида” ПҚ-3769-сонли;

2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида” ПҚ-3775-сонли қарорлари;

Ўзбекистон Республикаси Президенти Девонининг 2018 йил 4 апрелдаги 5002-хх-сонли топшириғи;

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2018 йил 31 июлдаги 2018-2019 ўқув йили учун тайёргарлик кўриш мақсадида ўқув режа ва фан дастурларни тайёрлаш тўғрисида №87-01-506-сон буйруғи ҳамда алоҳида соҳалар ва олий таълим муассасалари юзасидан қабул қилинган норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда белгиланган вазифаларга таянган ҳолда ишлаб чиқилди.

5111000- Касб таълими (5510500-Фармация (фармацевтика иши)) таълим бакалаврият таълим йўналишининг малака талабларини ишлаб чиқилиш мақсадида кадрлар буюртмачилари билан биргаликда бакалаврият таълим йўналишлари ўқув режалари ҳамда дастурларини меҳнат бозори конъюнктурасининг тез ўзгарувчан шароитида юқори малакали кадрларнинг амалий тайёргарлигини таъминлайдиган замонавий фанлар киритилди, ишлаб чиқариш ва реал иқтисодиёт тармоқларида инновацион ҳамда илм-фанга асосланган технологияларни тадбиқ қилишни ҳисобга олган ҳолда қайта кўриб чиқилди.

Юқорида келтирилган меъёрий-ҳуқуқий ҳужжатлар асосида ҳамда 5111000 - Касб таълими (5510500-Фармация (фармацевтика иши)) бакалаврият таълим йўналишининг битирувчилари тегишли малакаларга эга бўлишини таъминлаш мақсадида 2018/2019 ўқув йилидан бошлаб Республика олий таълим муассасалари таълим жараёнига хорижий етакчи олимлар, мутахассис-амалиётчилар ва юқори малакали ўқитувчиларни тегишли бакалаврият таълим йўналишлари бўйича дарс машғулотларини ўтказишга жалб этиш чораларини кўриш, шунингдек, талабаларнинг амалий ва лаборатория машғулотларини илмий-тадқиқот институтлари, илмий марказлар, давлат улуши мавжуд бўлган ишлаб чиқариш корхоналарида ўтиши таъминланади;

Ушбу Малака талаблари Президент, Вазирлар Маҳкамасининг қарор-фармонларини мукамал амалга оширилишига қаратилган ҳамда таълим-тарбияга йўналтирилган;

Малака талабларида миллий мустақиллик, демократия, бой миллий ва маънавий анъаналар, халқнинг теран интеллектуал имкониятлари ва умуминсоний қадриятлар тамойиллари ҳисобга олинди;

Малака талаблари асосида таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий малакавий кўникма шаклланиши таъминланади;

Ушбу Малака талаблари ҳалқаро тажриба, техника, технологиялар, фаннинг ривожланиш даражаси ва ютуқлари иқтисодий устуворлик шароитида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалиётда қўйиладиган талабларни ҳисобга олган ҳолда илмий асосланади;

Ўқув юқламасининг оддийдан мураккабга қараб тузилишига эришилганлиги натижасида таълим олувчиларнинг қобилиятлари ва эҳтиёжларига кўра таълимни табақалаштириш имкониятлари ҳисобга олинди;

Таълим олувчилар ва битирувчиларни тайёрлаш, таълим фаолияти сифатини баҳолаш мезонлари ва тартибларининг белгиланган меъёрий қоидаларга мослигига эришилди.

5111000 - Касб таълими (5510500-Фармация (фармацевтика иши)) таълим йўналиши бўйича Малака талабларига тажрибада текширувдан ўтган таълим ҳамда ишлаб чиқариш амалий фаолиятларининг илғор меъёрлари киритилди.

Малака талабларини ишлаб чиқишда мамлакат ижтимоий-иқтисодий тараққиётининг истикболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида жаҳон тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодиёт соҳаларининг модернизациялашув шароитида кадрлар истеъмолчиларининг талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этишига тегишли шароитлар яратиш, ҳалқаро амалиётдаги академик талаблар билан уйғунлаштирилди ҳамда уларни узвийлиги таъминланди.

Тошкент фармацевтика институти
Ўқув ишлари бўйича проректор

Т.А.Набиев

ТОШКЕНТ ФАРМАЦЕВТИКА ИИИ ИТИТИ
Бакалавр - 5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши))
www.pharmi.uz

№	ЎҚУВ РЕЖА 2017- 2018 Ў.Й.	ЎҚУВ РЕЖА 2018- 2019 Ў.Й.	Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сон Қарори 3-бандида белгиланган вазифалар ижроси юзасидан кадрлар буюртмачиларининг талаб ва эҳтиёжларидан келиб чиққан ҳолда таълим йўналишлари малака талаблари, ўқув режалари, фан дастурлари мустақил равишда қайта ишлаб чиқилди. Умумий ўқув юкلامасининг ҳажми 9126 соат, ҳафталик юклама 34 соатдан белгиланди. 1-блок фанлари қатъий белгиланганлиги, назарий билимларнинг фоизи камайтирилиб, малакавий амалиётга урғу берилаётганлигини, шунингдек, илғор хорижий фармацевтик олий таълим муассасаларининг ўқув режаларининг қиёсий таҳлили ҳамда кадрлар буюртмачиларининг таклифлари инобатга олган ҳолда 5111000-Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) таълим йўналишининг ўқув режасига қуйидаги ўзгаришлар киритилди.
	9126 соат – 5 йил учун	9126 соат – 5 йил учун	
1.00	Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар Фанлар сони- 9та	Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар Фанлар сони- 7та	ИЗОХ
1.01	Ўзбекистон тарихи	Ўзбекистон тарихи	Фан сақланиб қолинди. ОЎМТВ томонидан белгиланган.
1.02	Миллий ғоя: Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси	Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси Фуқаролик жамияти.	Фуқаролик жамияти фани билан бирлаштирилди. ОЎМТВ томонидан белгиланган.
1.03	Диншунослик	Диншунослик	Фан сақланиб қолинди. ОЎМТВ томонидан белгиланган.
1.04	Фалсафа	Фалсафа	Фан сақланиб қолинди. ОЎМТВ томонидан белгиланган.
1.05	Иқтисодий назарияси	-----	Фан 2018- 2019 ў.й. ўқув режасига киритилмади. ОЎМТВ томонидан белгиланган.
1.06	Фуқаролик жамияти	-----	Миллий ғоя: Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси фани билан бирлаштирилди. ОЎМТВ томонидан белгиланган.
1.07	Ўзбек (рус) тили	Ўзбек (рус) тили	Фан сақланиб қолинди. ОЎМТВ томонидан белгиланган.
1.08	Хорижий тил	Хорижий тил	Фан сақланиб қолинди. ОЎМТВ томонидан белгиланган.
1.09	Жисмоний маданият	Жисмоний тарбия ва спорт	Фан сақланиб қолинди. ОЎМТВ томонидан белгиланган. Номи ОЎМТВ ўқув режалари билан мувофиқлаштирилди.
2. 00	Математика ва табиий-илмий фанлар Фанлар сони- 11та	Математика ва табиий-илмий фанлар Фанлар сони- 7та асосий + 2та танлов фан	
2.01	Математика	Математика ва математик статистика	Фан сақланиб қолинди. Математик статистика фани таълим йўналиши учун зарур бўлган фундаментал фанларни чуқур ўрганишнинг илмий ва назарий асосларини таъминлайди. Илмий тадқиқотларнинг математик статистикасини ҳисоблашни ўргатади.

2.02	Фармацевтикада ахборот технологиялари	Ахборот технологиялари ва жараёнларни математик моделлаштириш	Фан сақланиб қолинди. ОЎМТВ томонидан белгиланган. Номи ОЎМТВ ўқув режалари билан мувофиқлаштирилди.
2.03	Физика	Физика	Фан сақланиб қолинди. Физик қонуниятлар, замонавий табиий ҳодисаларни тадқиқ этиш концепциясини ўргатади.
2.04	Ноорганик кимё	Кимё фанлари	Фан сақланиб қолинди. Кимё фанлари номли модуль таркибига киритилди. Умумқасбий фанлар блокига (3-блок) ўтказилди.
2.05	Фармацевтик ботаника	Фармацевтик ботаника	Фан сақланиб қолинди.
2.06	Экология	Экология ва гигиена	Фан сақланиб қолинди. Номи тиббий ОЎМТВ ўқув режалари билан мувофиқлаштирилди. Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари А.Абдухакимов томонидан 2018 й. 13 июлда тасдиқланган “Таълим муассасаларида экологик тарбия ва атроф муҳитни муҳофаза қилишга йўналтирилган билимларни тарғиб қилиш юзасидан амалий чора-тадбирлар режаси”нинг 30-бандида “Олий ва ўрта махсус таълим муассасаларида экология ва атроф муҳитни муҳофаза қилиш соҳасига оид тарғибот ва ташвиқот тадбирларини янада кучайтириш” вазифаси белгиланган ва ОЎМТВнинг 2018й. 04 августдаги №87-02-2065 ҳамда 2018й. 25 августдаги №87-04-1173 сон хатларига асосан фан сақланиб қолинди.
2.07	Физиология	Физиология одам анатомияси асослари билан	Фан сақланиб қолинди. Номи тиббий ОЎМТВ ўқув режалари билан мувофиқлаштирилди. Одам ҳаёт фаолияти жараёнида физиологик функцияларнинг бошқарилиши ва асосий қонуниятлари ҳақидаги назарий ҳамда илмий тасавурлар шакллантирилади. Математика ва табиий-илмий фанлар блокига (2-блок) ўтказилди.
2.08	Гигиена	-----	Экология фани билан бирлаштирилиб, “Экология ва гигиена” номи билан юритилди
2.09	Патология	Патология	Фан сақланиб қолинди.
2.10	Микробиология	Микробиология	Фан сақланиб қолинди. Номи тиббий ОЎМТВ ўқув режалари билан мувофиқлаштирилади. Микроорганизмларнинг таснифи, режаси, морфологияси, физиологияси, патоген микроорганизмларни ўстириш учун озуқа муҳитлар тайёрлаш жараёни, юқумли касаллик қўзғатувчилари: бактериялар, вируслар, замбуруғлар, содда жониворларнинг морфологияси ҳақида билим ва тасавурни шакллантиради. Умумқасбий фанлар блокига (3-блок) киритилди.
2.11	Органик кимё	Кимё фанлари	Фан сақланиб қолинди. Кимё фанлари номли модуль таркибига киритилди.
3.00	Умумқасбий фанлар Фанлар сони- 21та асосий + 5та танлов фан	3.00. Умумқасбий фанлар Фанлар сони- 23та асосий + 3та танлов фан	
3.01	Касбий психология	Касбий психология	Фан сақланиб қолинди.
3.02	Касбий педагогика	Касбий педагогика	Фан сақланиб қолинди.
3.03	Тарбиявий иш методикаси		Фан 2018- 2019 ў.й. ўқув режасига киритилмади.
3.04	Таълим технологиялари	Таълим технологиялари	Фан сақланиб қолинди.
3.05	Касбий таълим методикаси	Касбий таълим методикаси	Фан сақланиб қолинди.

3.06	Аналитик кимё	Кимё фанлари	Фан сақланиб қолинди. Кимё фанлари номли модуль таркибига киритилди.
3.07	Физик кимё	Кимё фанлари Физик ва коллоид кимё	Фан сақланиб қолинди. Кимё фанлари номли модуль таркибига киритилди.
3.08	Биологик кимё	Биологик кимё.	Фан сақланиб қолинди. Моддалар алмашинуви бошқарилишининг биокимёвий асослари, дориларни фармацевтик ўзгаришларининг асосий йўллари билиши таъминланади
3.09	Суд токсикологияси	Токсикологик кимё	Фан сақланиб қолинди. Илғор хорижий фармацевтик олий таълим муассасаларининг ўқув режаларининг қиссий таҳлили натижасида фаннинг номи мувофиқлаштирилди.
3.10	Клиник фармация ва фармакокинетика асослари	Клиник фармация ва фармакокинетика асослари	Фан сақланиб қолинди.
3.11	Фармакогнозия	Фармакология	Фан сақланиб қолинди. Дори воситаларининг таъсир механизмлари ва қўлланилиши; янги дори воситаларини излаш, уларни тиббиёт амалиётига жорий этиш, ҳамда дорилар ёрдамида тўқима ва аъзоларни физиологик фаолиятини бошқариш билим ва кўникмаларини ривожлантиради.
3.12	Лотин тили ва фармацевтика терминологияси	Лотин тили ва фармацевтик терминология асослари	Фан сақланиб қолинди. ОУМТВ ва дарслик (2018 й.) номи билан мувофиқлаштирилди.
3.13	Фармакогнозия	Фармакогнозия	Фан сақланиб қолинди. Доривор ўсимликларнинг морфологиясини ўрганиш, биофаол моддаларни кимёвий ва сифат реакцияларини ўрганиш; ўсимликларни биофаол моддаларига қараб таснифланиши, қўлланилиши ҳақида билим ва кўникмаларни шакллантиради.
3.14	Дори турлари технологияси	-----	Фан 2018-2019 ў.й. ўқув режасига киритилмади. Ушбу фан бўйича тегишли билимлар "Фармацевтик технология" фани таркибига ўқитилади.
3.15	Фармацевтик технология	Фармацевтик технология	Фан сақланиб қолинди. Дори моддаси, дори тури ва дори препарати тушунчалари; дориларни тайёрлашга, сифатини баҳолашга тааллуқли меъёрий ҳужжатлар билан таништириш; дори тайёрлаш жараёнида фойдаланиладиган асосий ускуналар, ишлаш принциплари ҳақида тасаввур ҳосил қилиши; турли дори турларини тайёрлаш жараёнини ва моддий техник таъминотини ташкил қилиш; намунавий технологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва уларни қўллаш жараёнида тасаввурга эга бўлиш ва амалда қўллашни таъминлайди.
3.16	Фармацевтик кимё	Фармацевтик кимё	Фан сақланиб қолинди. Дори моддаларнинг физикавий ва кимёвий хоссаларига асосланиб, уларнинг сифатига қўйилган талабларнинг мунтазам ошиб боришини эътиборга олган ҳолда таҳлил усуллари юзасидан тушунчани шакллантириш, амалий жиҳатдан физик, кимёвий ва тиббий-биологик фанларнинг замонавий тараққиоти ва илмушуғул асосида дори воситалари сифатини назорат қилишни ташкил этиш ва уни амалга ошириш борасида кўникмаларни ўқувлари шакллантирилади. қўлланиладиган фармакопея стандартлари ҳақида билимга эга бўлиши таъминланади.
3.17	Фармацевтика ишини ташкил қилиш	Фармацевтика ишини ташкил қилиш	Фан сақланиб қолинди. Фармацевтик ишлаб чиқаришни ташкил қилиш фанини ўзлаштириш жараёнида ишчи ошириладиган масалалар доирасида Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш тизимининг ташкилий ҳужжатлари турли мулкчилик шаклидаги (акционер, хусусий ва жамоа) корхоналар ишини ташкил этиш бўйича билимлар билан таъминланади. Ихтисослик фанлари блокига (4-блок) ўтказилди.
3.18	Фармацевтика ихтисодиёти	Фармацевтика ихтисодиёти	Фан сақланиб қолинди. Ихтисослик фанлари блокига (4-блок) ўтказилди.

3.19	Биофармация	Биофармация	Фан сақланиб қолинди. Дори воситаларининг сифати ва самарадорлигига фармацевтик шакллариининг таъсирини баҳолаш; уларни дори воситаларининг биосамарадорлигига кўрсатадиган таъсирини, препаратларининг биологик самарадорлигини ҳамда уларни аниқлаш усулларини, биоэквивалентлик тушунчасини, дори шаклларида учрайдиган номуносивликларни аниқлаш ва уларни бартараф этиш йўлларини билиши бўйича кўникмаларига эга бўлиши таъминланади.
3.20	Педагогика ва психология	Педагогика ва психология	Фан сақланиб қолинди.
3.21	Социология	-----	Фан 2018- 2019 у.й. ўқув режасига киритилмади. Қиёсий таҳлил натижалари хорижий ОТМларининг ушбу таълим йўналиши ўқув режаларига киритилмаганлигини кўрсатди.
	-----	Мутахассисликка кириш (фармация)	Ўзбекистон тиббий олий таълим муассасалари ўқув режаларининг қиёсий таҳлили асосида киритилди. Касб таълими (5510500 - Фармация (фармацевтика иши)) бакалаврият таълим йўналиши талабаларига мутахассислиги ҳақида атрофлича маълумот бериб, юқори малакали фармацевт мутахассисларни тайёрлашда фармацевтика соҳасига талабаларни қизиқтириши; дори моддаларини олиш йўлларини, физикавий ва кимёвий хоссаларини, уларнинг кимёвий тузилиши билан одам организмга бўлган таъсири орасидаги муносабатларни ҳамда дори моддаларининг сифатини назорат қилиш (таҳлил) усулларини ва сақлаш шарт-шароитлари ҳақида билим, кўникма ва малакани шакллантирилиши таъминланади.
	-----	Фармацевтик ҳуқуқ ва биоэтика	Илғор хорижий фармацевтик олий таълим муассасаларининг ўқув режаларининг қиёсий таҳлили натижасида ўқув режасига киритилди. Инсон саломатлигини, жисмоний ва руҳий фаровонлигини асраш, инсоннинг кадр-қимматини ҳимоя қилиш ва ҳаёт сифатини яхшилаш мақсадида ҳуқуқий, ижтимоий, экологик, маънавий қондаларга риоя қилиши; фармацевтик ва парафармацевтик маҳсулотларни яратиш, тадқиқ этиш, клиник тадқиқотлар ўтказиш, ишлаб чиқариш, лицензиялаш ва назорат тизимларини яратиш, дори воситаларини истеъмолчига етиб боришига қадар бўлган жараёнларнинг ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатларга риоя қилинишини, назорат қилиниши ҳақида билимларни, амалий кўникма ва ўқувларни шакллантирилиши таъминланади.
	-----	Саноат фармацияси	Фармацевтика саноатининг ташкилий структураси; таъминлаш ваколатига эга бўлган хизматлар; ишлаб чиқариш ваколатига эга бўлган хизматлар; сифатни назорат қилиш ваколатига эга бўлган хизматлар; дори воситаларини ишлаб чиқариш ва улар сифатини назорат қилиш бўйича Ҳалқаро стандартлар (GLP, GMP); бошланғич қадоқловчи материалларга қўйиладиган талаблар; қадоқловчи материалларнинг таснифланиши; қадоқловчи материалларнинг бошланғич назоратини ўтказиш; дори воситаларини тўғри тақсимлаш бўйича Ҳалқаро стандарт (GDP), Давлат фармакопеяси асослари ва мазмуни, тайёр дори воситаларини ишлаб чиқариш учун керакли бўлган МТХ лар, саноат шароитида тайёрланадиган тайёр дори воситалари, таблетка, ампула дори турлари, капсулалар, микрокапсулалар, малҳамлар, тайёр дори воситаларини тайёрлаш учун мўлжалланган аппаратлар бўйича билим ва кўникмаларини шакллантиради.
	-----	Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги	Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги шароитларини умумий баҳолашга қобил бўлиши, ишлаб чиқариш ходимлари ва аҳолини бўлиши мумкин бўлган авариялар, ҳалокатлар, табиий офатлардан ҳимоя қилиш асосларини ва шикестламанинг замонавий воситаларини; ҳаёт фаолияти хавфсизлигини таъминловчи техник воситалар, тизимлар, жараёнлар, қурилмалар (асбоб-ускуналар), материаллар ва янги турдаги дори воситаларининг таркиби ва технологиясини; машиналар ва автоматлаштирилган линияларни амалиётга тадбиқ этиш ва синовдан ўтказишда зарур бўлган ташкилий ишларда иштирок этиш бўйича билим ва кўникмаларига эга бўлиши таъминланади.
4.00	Ихтисослик фанлари 4та асосий + 3та танлов фан	4.00. Ихтисослик фанлари 4та асосий + 2та танлов фан	
4.01	Фармацевтикада бошқарув	Фармацевтикада бошқарув	Фан сақланиб қолинди.

4.02	Дори воситаларини инструментал таҳлил усуллари	Дори воситаларини инструментал таҳлил усуллари	Фан сақланиб қолинди. Умумкасбий фанлар блокига (3-блок) киритилди.
4.03	Табийий фанлар технологияси	-----	Фан 2018- 2019 ў.ў. ўқув режасига киритилмади. Қиёсий таҳлил натижалари хорижий ОТМларнинг ўқув режаларига киритилмаганлигини кўрсатди.
4.04	Фармацевтик биотехнология	Фармацевтик биотехнология	Фан сақланиб қолинди. Умумкасбий фанлар блокига (3-блок) киритилди. Энзимология соҳасидаги фундаментал тадқиқотлар; вирус, хужайра ва тўқима тузилишига оид фундаментал тадқиқотлар; биотехнологик маҳсулотлар учун GMP ва GLP системалари билан танишади; микроорганизмларнинг саноат штамmlарини такомиллаштириш хақида тасаввурга эга бўлиш ва амалда қўллашни таъминлайди.
	-----	Фармацевтик таҳлил	Илгор хорижий олий таълим муассасаларининг қиёсий таҳлили натижасида ўқув режасига киритилди.
	-----	Тиббиёт ва фармацевтика товаршунослиги	Тиббиёт техникаси ва тиббий буюмларнинг ассортиментини билиши ва товаршунослик таҳлилинини ўтказиши; сифатини меъёрий хужжатлар асосида баҳолаши, талабларга мувофиқ қабул қилиши, тўғри сақлашни йўлга қўйиш ишларини ташкил қилиши; ҳозирги кунда хорижий мамлакатлардан олиб келинаётган янги замонавий тиббиёт буюмлари ва тиббиёт техникаси гуруҳлари билан танишиши таъминланади.
	Қўшимча фанлар Фанлар сони- 5та	5.00. Қўшимча фанлар Фанлар сони- 4та	Сакланиб қолинган фанлар
	ЖАМИ ФАНЛАР СОНИ - 58та Шу жумладан, 45та асосий + 8та танлов фан +5та қўшимча	ЖАМИ ФАНЛАР СОНИ- 52та Шу жумладан, 41та асосий + 7та танлов фан +4та қўшимча	2018- 2019 ў.ў. ўқув режасига киритилмаган фанлар 2018- 2019 ў.ў. ўқув режасига киритилган янги фанлар

Тошкент фармацевтика институти
ўқув ишлари бўйича проректор

Handwritten signature

Т.А.Набиев

**5111000- Касб таълими (5510500-Фармация (фармацевтика иши)) бакалаврият
таълим йўналиши бўйича таълим дастурининг тузилиши**

1.00	Гуманитар ва ижтимоий-иқтисодий фанлар	912
1.01	Ўзбекистон тарихи	78
1.02	Ўзбекистонни ривожлантириш стратегияси. Фуқаролик жамияти	78
1.03	Фалсафа	104
1.04	Диншунослик	52
1.05	Ўзбек/рус тили	150
1.06	Хорижий тил	322
1.07	Жисмоний тарбия ва спорт*	128
2.00	Математика ва табиий-илмий фанлар	1213
2.01	Ахборот технологиялари ва жараёнларни математик моделлаштириш	188
2.02	Математика ва математик статистика	171
2.03	Физика	142
2.04	Фармацевтик ботаника	171
2.05	Физиология одам анатомияси асослари билан	171
2.06	Экология ва гигиена	142
2.07	Патология	114
	<i>Танлов фанлари</i>	114
3.00	Умумқасбий фанлар	5372
3.01	Касбий психология	173
3.02	Касбий педагогика	196
3.03	Педагогика. Психология	173
3.04	Таълим технологиялари	109
3.05	Касбий таълим методикаси	102
3.06	Мутахассисликка кириш**	86
3.07	Кимё фанлари	1008
	<i>Ноорганик кимё</i>	230
	<i>Органик кимё</i>	230
	<i>Аналитик кимё</i>	346
	<i>Физик ва коллоид кимё</i>	202
3.08	Биологик кимё	173
3.09	Токсикологик кимё	269
3.10	Латин тили ва фармацевтик терминология асослари	115
3.11	Клиник фармация ва фармакокинетика асослари	109
3.12	Фармакология	269
3.13	Микробиология	173
3.14	Фармакогнозия	346
3.15	Биофармация	154
3.16	Фармацевтик биотехнология	109
3.17	Дори воситларини инструментал таҳлил усуллари	255
3.18	Фармацевтик ҳуқуқ ва биоэтика	115
3.19	Фармацевтика ишини ташкил қилиш	299
3.20	Фармацевтик кимё	346
3.21	Фармацевтик технология	346
3.22	Саноат фармацияси	102
3.23	Ҳаёт фаолияти хавфсизлиги	86
	<i>Танлов фанлари</i>	259
4.00	Ихтисослик фанлари	1136
4.01	Фармацевтика иқтисодиёти	298

4.02	Фармацевтикада бошқарув	210
4.03	Фармацевтик таҳлил	266
4.04	Тиббиёт ва фармацевтика товаршунослиги	154
	<i>Танлов фанлари</i>	208
5.00	Қўшимча таълим	493
	Жами	9126
	Малака амалиёти	1782
	Битирув малакавий иши	324
	Аттестациялар	1080
		Жами
		Жами
		ҲАММАСИ
		11826